

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΙΚΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 561

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Έν Αθήναις, 7 'Απριλίου 1891

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ.	8.—
Ταϊς επαρχίαις	"	8.50
Έν τῷ ἔξωτερικῷ	φρ. χρ.	15.—
Έν Ρωσσίᾳ	ρούβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διμύλιον Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ. — *A. Matthey* : 'Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ, (Μετὰ εικόνων). — *Έδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ. — *Μήτσου Χατζοπούλου* : ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ. — ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντός ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δαυείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Τὸ μαγειρεῖον τῆς Ροζαλίας ἔβλεπε πρὸς τὸν κήπον τοῦ ἱατροῦ Δεβέρλου· ἦτο εὐήλιον, καὶ τὸ θέρος, ἐκ τοῦ προστάτου τοῦ παραθύρου, εἰσῆρχοντο οἱ κλάδοι τῶν πετλεῶν· ἦτο, σχεδὸν εἰπεῖν, τὸ χαριέστερον μέρος τοῦ οἰκήματος, ἀπαστρέπτον ἐκ τοῦ φωτός, τοσοῦτον πεφωτισμένον, ὥστε ἡ Ροζαλία ἠναγκάσθη νὰ θέσῃ παραπέτασμα ἐξ ὑφάσματος βαμβακεροῦ, χρώματος κυανοῦ, τὸ ὅποιον μετὰ μεσημβρίαν ἔσυρε· καὶ δὲν εἶχε νὰ παραπονεθῇ, εἰμὴ διὰ τὴν σμικρότητά του· ἦτο δὲ ἐπίμηκες καὶ στενόν, εἰδός τι ταινίας, καὶ εἶχε τὴν μὲν ἐστίαν δεξιᾶ, μίαν τράπεζαν καὶ πινακοθήκην ἀριστερᾶ· ἀλλὰ τόσον καλῶς εἶχε τοποθετημένα τὰ μαγειρικὰ σκεύη καὶ τὰ ἔπιπλα, ὥστε εἶχεν ἐξοικονομηθεὶ ὀλίγον χωρὸν ἐλεύθερον, πλησίον τοῦ παραθύρου, ἔνθα εἰργάζετο τὸ ἔσπερας. Ἡ ὑπερφηφάνειά της συνίστατο εἰς τὸ νὰ διατηρῇ τὰς χύτρας, τὰ ἀγγεῖα καὶ τὰ πινάκια ἐν μεγίστῃ καθαριότητι, καὶ ὅταν ὁ ἥλιος εἰσῆρχετο ἐντός, διαλάμπουσα ὠραιότης ἠκτινοβόλοι ἐπὶ τῶν τοίχων, τὰ χάλκινα σκεύη ἔρριπτον χρυσοῦς σπινθηρας, τὰ δὲ σιδηρᾶ, προσβαλλόμενα, ἔρριπτον στρογγύλας λάμψεις, ὡς ἀργυρᾶς σελήνης, ἐνῶ τὰ ἀργιλόπλαστα τῆς ἐστίας, κυανὰ καὶ λευκὰ, ἔρριπτον τὴν ὠχρὰν αὐτῶν ἀνταύγειαν.

Τὸ ἐπόμενον σάββατον, κατὰ τὴν ἔσπερίδα, ἡ Ἐλένη ἤκουσε τόσον θόρυβον, ὥστε ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ καὶ παρατηρήσῃ.

— Τί τρέχει; διατί τόσος θόρυβος;

— Σπρουγγαρίζω, κυρία, ἀπεκρίθη ἡ Ροζαλία.

Ἦτο ἀσκεπὴς καὶ καθιδρως, ἐνοκλάζουσα κατὰ γῆς, ἵνα μετὰ ζήλου προστρέψῃ τὸ ἔδαφος τοῦ μαγειρείου, μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῶν μικρῶν αὐτῆς χειρῶν. Ἀποπερατώσασα δὲ τὴν ἐργασίαν αὐτῆς ἀπεσπόγγιζεν. Οὐδέποτε εἶχεν ἀποκαταστήσει τὸ μαγειρεῖόν της τόσον ὠραῖον· νύμφη ἠδύνατο ἐκεῖ νὰ κοιμηθῇ· τὸ εἶχε κάμει τόσον λευκόν, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἦτο οἰκία γάμου. Ἡ τράπεζα καὶ ἡ σκευοθήκη ἐφαίνοντο ὡς νεωστὶ ροκανισθεῖσαι· τόσον μεγάλην ἐργασίαν εἶχον καταβάλλει αἱ μικραὶ αὐτῆς χεῖρες· ἦτο δὲ θαυμάσιον νὰ βλέπῃ τις τὴν τόσον ὠραῖαν διακόσμησιν αἱ χύτραι καὶ τὰ ἀγγεῖα ἦσαν τοποθετημένα κατὰ τάξιν τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Ἐνὶ λόγῳ ἕκαστον πρᾶγμα ἦτο εἰς τὴν θέσιν του, μέχρι καὶ

τῆς θερμάστρας καὶ τῆς ἐσχάρας, αἱ ὁποῖαι διέλαμπον χωρὶς κηλίδα τινὰ ἐκ τοῦ καπνοῦ.

Ἡ Ἐλένη ἔστη ἐκεῖ ἐπὶ τινὰ στιγμήν σιωπηλῶς μειδιῶσα καὶ εἶτα ἀπήλθεν.

Ἐκτοτε, ἕκαστον Σάββατον, ἐπανελαμβάνετο ἡ αὐτὴ καθαριότης. Τέσσαρες ὀλόκληραι ὥραι ἔδαπανῶντο εἰς τὸν κοινορτόν καὶ εἰς τὸ ὕδωρ· ἤθελεν ἡ Ροζαλία νὰ κάμῃ ἐπίδειξιν τῆς καθαριότητός της, ἐκάστην Κυριακὴν, πρὸς τὸν Ζεφυρῖνον, τὸν ὅποιον ὑπεδέχετο κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Ἰστός ἀράχνης λησμονηθεὶς ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ εἰς αὐτὴν αἰσχός· καὶ ὅταν πλέον ἔβλεπε τὸ πᾶν περὶ αὐτὴν διαλάμπον, καθίστατο φαῖδρά, καὶ τῆς ἤρχετο ἡ ὄρεξις νὰ τραγωδῇ.

Μέχρι τῆς τρίτης μετὰ μεσημβρίαν ἐνιπτει εἰσέτι τὰς χεῖρας της, καὶ ἐφόρει τὸν κεκρύφαλον αὐτῆς μὲ τὰς ταινίας, κατόπιν δὲ ἀποσύρουσα κατὰ τὸ ἥμισυ τὸ βαμβακερὸν παραπέτασμα, ἀφοῦ ἔδαπάνησεν ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν αὐτῆς διὰ τὸν καλλωπισμὸν τοῦ μονήρους αὐτῆς κοιτῶνος, ἀνέμενε τὸν Ζεφυρῖνον ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρᾶς διακοσμῆσεως καὶ τῆς ὠραιότητός εὐωδίας ἐλαίου, θύμου ἢ δάφνης.

Κατὰ τὰς τρεῖς καὶ ἡμίσειαν ἀκριβῶς, ὁ Ζεφυρῖνος ἀφικνεῖτο καὶ περιδιάβαζεν ἐν τῇ ὁδῷ, ὅσάκις δὲν εἶχεν εἰσέτι κτυπήσει τὸ ὠρολόγιον τοῦ τμήματος.

Ἡ Ροζαλία ἤκουε τὰ χονδρὰ αὐτοῦ ὑποδήματα νὰ κτυπῶσιν ἐπὶ τῶν βαθμίδων τῆς κλίμακος, καὶ ἤνοιγεν εἰς αὐτόν, ὅστις εἰσερχόμενος ἔσταμάτα ἐπὶ τοῦ διαζώματος· τῷ εἶχε δὲ ρητῶς ἀπηγορευμένον νὰ ἐγγίξῃ τὸ σχοινίον τοῦ κώδωνος, καὶ ἕκαστοτε ἀντηλλάσσοντο μεταξύ των αἱ αὐταὶ τυπικαὶ λέξεις:

— Σὺ εἶσαι;

— Ἐγώ, μάλιστα.

Καὶ ἴσταντο ἀντιμέτωποι, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας καὶ τὸ στόμα συνεσφιγμένον.

Εἶτα ὁ Ζεφυρῖνος παρηκολούθει τὴν Ροζαλίαν, ἡ ὁποία ἠμπόδιζεν αὐτὸν νὰ εἰσέλθῃ, πρὶν ἢ τὸν ἀπαλλάξῃ τοῦ μανδύου καὶ τοῦ ξίφους του· δὲν ἐπεθύμει νὰ ὑπάρχωσι ταῦτα ἐν τῷ μαγειρείῳ, καὶ τὰ ἔκρυπτεν εἰς τὸ βάθος σαυιδώματός τινος τῆς θύρας καὶ τότε μόνον ἐτοποθετεῖ τὸν ἑραστὴν αὐτῆς πλησίον τοῦ παραθύρου, ἐν τῇ οἰκονομη-

θείση ἐκείνη γωνία, χωρίς νὰ ἐπιτρέπη εἰς αὐτὸν νὰ μετακινήθῃ διόλου.

— Κάθου φρόνημα... καὶ ὅταν σοῦ ἀρέσῃ, εἴμπορεῖς νὰ μὲ βλέπῃς, ὅπου θὰ προετοιμάζω τὸ δεῖπνον τῆς κυρίας.

Ἄλλ' εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, ὅτι οὐδέποτε σχεδὸν ἤρχετο ἐκεῖ μὲ κενὰς τὰς χεῖρας.

Συνήθως ἐδαπάνα τὰς πρωϊνὰς αὐτοῦ ὥρας, περιτρέχων μετὰ τῶν φίλων του εἰς τὰ δάση τοῦ Μεδῶν ὅπως φαίνεται ἐνεργητικὸς, ἀναπνέει καθαρὸν ἀέρα καὶ διασκεδάζει ἐν μέρει τὴν μελαγχολίαν του ὅπως δὲ ἀπασχολῆ τὰς χεῖράς του, ἐσχημάτιζε διάφορα λεπτοεργήματα, τὰ ὅποια ἐτόρνευε καὶ ἐκαλλώπιζε βαδίζων μὲ ποικίλα ἀραβουργήματα.

Τότε τὸ βάδιμά του καθίστατο βραδύτερον καὶ ἴστατο ἐνώπιον τῶν βάθρων, φέρων τὸν μανδύαν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὤμου, χωρίς νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκ τοῦ μαχαίριου, μὲ τὸ ὅποτον ἐπεξεργάζετο τὸ ξύλον.

Εἶτα, ἐπειδὴ δὲν ἐσκέπτετο νὰ ἀπορίψῃ τὰ λεπτοεργήματά του, ἔφερεν αὐτὰ μετὰ μεσημβρίαν εἰς τὴν Ροζαλίαν, ἥτις τὰ ἀφήραζεν ἀπὸ τὰς χεῖράς του, κακίζουσα αὐτόν, ὅτι ἤθελε λερῶσθαι τὸ μαγειρεῖον.

Ἡ ἀλήθεια ὅμως ἦτο, ὅτι ἐσύναζε καὶ διεφύλαττεν ἀρκετὰ ἐξ αὐτῶν κάτωθεν τῆς κλίνης τῆς, παντὸς μεγέθους καὶ σχεδίου.

Ἡμέραν τινὰ ἤλθε κομίζων φωλεὰν πλήρη ὠδῶν, τὴν ὁποίαν εἶχε κεκρυμμένην ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ μανδύου του ὑπὸ τὸ ρινόμακτρον.

— Θὰ γίνῃ, ἔλεγεν, ἀρκετὰ ὠραῖον σφογγάτον μὲ τὰ αὐγὰ τοῦ πουλιτοῦ.

Ἡ Ροζαλία ἀπέριψε τὴν φρικώδη ταύτην ἰδέαν, ἐφύλαξεν ὅμως τὴν φωλεάν, τὴν ὁποίαν μετέθεε νὰ θέσῃ ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀραβουργημάτων ἄλλως τε, εἶχε πάντοτε τοὺς κόλπους αὐτοῦ πεπληρωμένους μέχρι διαρρήξεως, καὶ ἐξήγεν ἐξ αὐτῶν διάφορα περιέργα ἀντικείμενα, χάλικας διαφανεῖς, τοὺς ὁποίους εἶχε συλλέξει εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάνα, παλαιὰ τεμαχία σιδήρου, καρπούς ἀπεξηραμμένους, λείψανα δυσδιάγνωστα, τὰ ὅποια καὶ οἱ ρακοςυλλέκται αὐτοὶ δὲν ἔκρινον ἱκανὰ νὰ συλλέξωσιν· μέγα πάθος ὅμως εἶχε διὰ τὰς εἰκόνας· καθ' ὅλον τὸ μήκος τῶν ὁδῶν συνήθροιζε τὰ χάρτινα περικαλύμματα τῆς σοκολάτας καὶ τῶν σαπῶνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἐζωγραφισμένα αἰθίοπες, φοίνικες, χορευτρίαι καὶ ἀνθοδέσμαι ἐκ ῥόδων. Τὸ ἐπάνω μέρος τῶν πεπαλαιωμένων κυτίων τῶν πυρείων, ἀπεχωρίζετο ὡς ἐνέχον κυρίας ξανθὰς καὶ ρεμβώδεις· αἱ βερνικωμέναι χαλκογραφίαι τοῦ ἀργυροῦ χάρτου τῶν μηλοπάστων, ἀπαντώμεναι ἐν τῇ ἀγορᾷ ἦσαν τὸ μεγαλειότερον αὐτοῦ εὑρημα, τὸ ὅποτον ἐπλήρου χαρὰς τὴν καρδίαν του· ὅλα αὐτὰ τὰ λάφυρα ἐξηφανίζοντο ἐντὸς τῶν θυλακίων του καὶ περιεκάλυπτε διὰ τεμαχίου ἐφημερίδος τὰς ὠραιότερας τῶν εἰκόνων, καὶ τὴν Κυριακὴν, ὡς αἰετὸν ἐλάμβανε καιρὸν ἡ Ροζαλία, ἀντὶ ὀλίγης σάλτσας καὶ ὀλίγου ψητοῦ, τῆς ἐδείκνυε τὰς εἰκονογραφίας του· ἀλλὰ μόνον ὡς αἶψα ἤθελε χορηγήσει τὴν ἀδειάν τῆς, ὡς αἶψα δὲ ὁ πῆριξ χάρτης δὲν ἦτο καθαρὸς ἀπέκοπτε τὰς εἰκόνας ἀπολαμβάνων μεγίστην εὐχαρίστησιν.

Ἡ Ροζαλία ἐπειράζετο πολὺ διὰ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα τεμαχία τῶν χαρτίων, τὰ ὅποια ἀνυψοῦντο μέχρι τῶν παροψίδων τῆς· ἦτο δὲ ἀρκετὰ ἀστεγὸν νὰ βλέπῃ τις μὲ ποῖαν χυδαίαν πονηρίαν ἐπερίμενε νὰ λάβῃ τὸ ψαλλίδιον, τὸ ὅποτον ἐκείνη, ὅπως ἀπαλλαγῇ, τοῦ τὸ ἔρριπτε δι' ἀποτόμου τρόπου.

Ἐν τοσοῦτῳ τὸ βούτυρον ἔβραζεν ἐντὸς τοῦ τηγανίου, καὶ ἡ Ροζαλία ἐπηγρύπνει διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς σάλτσας, κρατοῦσα ξύλινον κοχλιάριον, ἐνῶ ὁ Ζεφυρίνος μὲ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην καὶ τὴν ράχιν ἐπεκτει-

νομένην ἐκ τῶν ἐρυθρῶν ἐπωμίδων του, ἀπέκοπτε καθάρως τὰς προσφιλεῖς τοῦ εἰκόνας· αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του ἦσαν ἀραιαί, ὥστε διεφαίνετο τὸ δῆμα τοῦ κρανίου, ἐνῶ τὸ κίτρινον αὐτοῦ περιλαίμιον, ἔχαινε ἐκ τῶν ὀπισθεν δεικνύον τὸν ἠλιοκεκαυμένον αὐτοῦ αὐχένα.

Ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἀμφοτέροι δὲν ὤμιλουν ποσῶς, ὅτε ὁ Ζεφυρίνος ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ παρετήρησε τὴν Ροζαλίαν νὰ λαμβάνῃ ἄλευρον, νὰ κόπῃ σέλινον, νὰ ρίπτῃ ἄλας καὶ πεπὲρι μὲ ὕψος μεγάλου ἐνδιαφέροντος, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν ἔρριπτε καὶ ἀπὸ κανένα λόγον:

— Διάβολο! αὐτὸ μυρίζει σπουδαῖα!

Ἡ μάγειρος, ἀσχολουμένη εἰς τὰ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς, δὲν κατεδέχθη νὰ ἀπαντήσῃ παράυτα, καὶ μόνον μετὰ μακρὰν σιωπὴν ἀπεκρίθη:

— Κύτταξε! πρέπει νὰ σιγοβράζῃ.

Καὶ αἱ συνομιλίαι αὐτῶν οὐδέποτε σχεδὸν ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ κύκλου αὐτοῦ· ἰδίως ἀπέφευγε νὰ κάμνωσι λόγον περὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν· καὶ ὡς αἶψα τοῖς ἐπήρχετο καμμία ἀνάμνησις, ἢ συνεννόησις αὐτῶν ἐγένετο διὰ μιᾶς λέξεως καὶ ἐν μεγίστῃ φαιδρότητι διήρχοντο ὅλον τὸ ἀπόγευμα, καὶ αὐτὸ ἦτο ἡ μόνη ἀπόλαυσις τῶν, μέχρις οὗ ἡ Ροζαλία ὠδήγει τὸν Ζεφυρίνον πρὸς τὴν θύραν ὅπως ἀναχωρήσῃ.

— Ἐλα! πήγαινε καὶ ἔχω νὰ σεβρίω τὴν κυρίαν.

Τῷ ἔδιδε τὸν μανδύαν καὶ τὸ ξίφος, τὸν ὠθει πρὸ αὐτῆς καὶ κατόπιν ὑπῆρτε τὴν κυρίαν μὲ τὴν χαρὰν διαλάμπουσαν εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς, ἐνῶ αὐτὸς, μὲ τὰς χεῖρας κρεμασμένας, ἀπήρχετο εἰς τὸν στρατῶνα τερπόμενος καθ' ἑαυτὸν διὰ τὴν εὐάρεστον ὁσμὴν τοῦ θύμου ἢ τῆς δάφνης, τὴν ὁποίαν ἔφερεν ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων του.

Κατ' ἀρχὰς ἡ Ἑλένη ἐφαντάσθη ὅτι εἶχε καθήκον νὰ ἐπαγρυπνῇ δι' αὐτοῦς· ἤρχετο λοιπὸν ἐνίοτε ἐξ ἀπροόπτου μὲ τὴν ψευδῆ πρόφασιν, ὅπως δῆθεν δώσῃ καμμίαν παραγγελίαν, ἀλλὰ πάντοτε εὕρισκε τὸν Ζεφυρίνον ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ ἤρεμον, μεταξὺ τῆς τραπέζης καὶ τοῦ παραθύρου, ἐγγὺς τῆς ἐξ ἀμμολίθου κρήνης, ἥτις ἠνάγκαζεν αὐτὸν νὰ συμμάζευε τοὺς πόδας· ὡς αἶψα δὲ παρῴσθη ἡ κυρία, ἀνεγείρετο ὡς εἰς προσοχὴν καὶ παρέμενε ὄρθιος· ἐὰν δὲ ἐτύγγανε νὰ ἀπευθύνῃ πρὸς αὐτὸν τὸν λόγον, δὲν ἀπεκρίνετο, εἰμὴ δι' ὑποκλίσεων καὶ αἰδημόνων ψιθυρισμῶν.

Μικρὸν κατὰ μικρὸν, ἡ Ἑλένη ἔπαυσε νὰ ἀνησυχῇ παρατηροῦσα ὅτι οὐδέποτε εἰσερχομένη ἔφερε σύγχυσιν εἰς αὐτοῦς, καὶ ὅτι ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ μετώπου ἡ ἡμερία τῶν ὑπομονητικῶν ἐραστῶν.

Ἡ Ροζαλία ἦτο μάλλον ἀνεπτυγμένη τοῦ Ζεφυρίνου, διότι εἶχε μείνει περιπλῆον ἐν Παρισίοις, τόσον ὅμως εἶχε καὶ αὐτὴ ἀναπτυχθῆ, ὥστε δὲν ἐγνώριζεν ἀκόμη παρὰ τρεῖς μόνον δρόμους, τὴν ὁδὸν Παισῆ, τὴν ὁδὸν Φραγκλίνου καὶ τὴν ὁδὸν Vineuse. Καὶ ἡ Ροζαλία αὐτὴ ἐπληροφόρει τὴν κυρίαν τῆς, ὅτι «ἦτον ὀλίγον κουτὸς», πράγμα, ὅπερ δὲν συνέβαινε ἐν τῇ πατρίδι. Εἶχε δὲ τὴν ἰδέαν, ὅτι ἀπεκατέστησεν αὐτὸν τοιοῦτον τὸ στρατιωτικὸν ἐνδυμα καὶ διίσχυρίζετο μάλιστα, ὅτι ὅλοι οἱ νεοσύλεκτοι ἀπεβλακοῦντο.

Τῷ ὄντι, ὁ Ζεφυρίνος ἐποτημένος ἐκ τῆς νέας αὐτοῦ ζωῆς, εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνευ ἐκφράσεως καὶ βλακείαν χηνός· τουτέστι διετῆρει τὴν ἀγροίκον αὐτοῦ συμπεριφορὰν ὑπὸ τὰς στρατιωτικὰς αὐτοῦ ἐπωμίδας. Ὁ στρατῶν δὲν εἶχεν ἀκόμη διδάξει αὐτὸν τὴν ὠραίαν διάλεκτον, οὔτε τοὺς νικηφόρους εὐγενεῖς τρόπους τοῦ τρελλοῦ Παρισιανοῦ· ἡ κυρία ἠδύνατο νὰ μείνῃ ἡσυχος, καθ' ὅσον αὐτὸς οὐδαμῶς ἐσκέπτετο νὰ ἀτακτῆσθαι.

Ἡ Ροζαλία ἐπεδαψίλευσε πρὸς αὐτὸν μητρικὴν μέριμναν. Τὸν ἐπέπλητε διατηροῦσα αὐτὸν ὑποχείριον, τῷ ἔδιδε καλὰς συμβουλὰς ἐπὶ τῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἔπραπε νὰ ἀκολουθήσῃ, καὶ ἐκεῖνος ὑπήκουεν, ἐπιβεβαιῶν ἐκάστην συμβουλὴν δι' ἰσχυρὰς κλίσεως τῆς κεφαλῆς του.

“Ολας τὰς κυριακάς ἔπρεπε νὰ ὑποχρεώσῃ αὐτὸν νὰ τῆς ὀρκισθῆ ὅτι παρευρέθη εἰς τὴν λειτουργίαν, καὶ ὅτι ἔκαμε τὴν προσευχὴν του, πρῶτῃ καὶ ἑσπέρας. Τὸν παρώτρυνε νὰ ἦναι καθαρὸς, τὸν ἐβούρτιζεν ὁσάκις ἀνεχώρει, τοῦ ἔρραπτε τὰ κομβία τοῦ χιτῶνος, καὶ τὸν ἐπεσκόπει ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, παρατηροῦσα μήπως τοῦ ἔλειπε τίποτε· ἀνησύχει ὡσαύτως καὶ περὶ τῆς ὑγιείας του, καὶ τοῦ ὑπεδείκνυε συνταγὰς κατὰ παντὸς εἶδους ἀσθενείας· ὁ δὲ Ζεφυρῖνος, ὅπως ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην του, προσέφερετο καὶ αὐτὸς νὰ πληρώσῃ ὕδατος τὴν κρήνην.

Ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐκείνη ἠρνεῖτο, ἀπὸ φόβον μήπως ἤθελε χύσει τὸ ὕδωρ ἐπὶ τοῦ πατώματος, ἀλλ’ ὅταν εἶδεν αὐτὸν μίαν ἡμέραν νὰ φέρῃ δύο κάδους, χωρὶς νὰ χύσῃ ρανίδα ἐπὶ τῆς κλίμακος, ἐπέτρεπε τοῦτο, καὶ ἔκτοτε αὐτὸς μόνον ἐπλήρου ἐκάστην Κυριακὴν τὴν κρήνην. Ἐκτὸς τούτου ἔκαμνε καὶ ἄλλας ὑπηρεσίας, τὰς μάλιστα δυσκόλους, ἐπήγαινε ὅπως ἀγοράσῃ βούτυρον παρὰ τῶ ὀπωροπώλῃ, ὁσάκις αὐτὴ τὸ εἶχε λησμονήσει, καὶ ἐπὶ τέλους ἐγκατεστάθη ἐν τῷ μαγειρείῳ. Ἐν ἀρχῇ μόνον ἀπεκαθάριζε τὰ λάχανα, βραδύτερον δὲ ἐπετρέπη αὐτῷ καὶ νὰ τὰ κόπῃ, καὶ μετὰ τὸ πέρας ἐξ ἑβδομάδων ὄχι μόνον ἀκροθιγῶς ἤπτατο τῆς σάλτσας, ἀλλ’ ἐπέβλεπεν αὐτήν, κρατῶν κοχλιάριον ξύλινον ἀνὰ χεῖρας.

Ἡ Ροζαλία ἐτέρπετο νὰ τὸν βλέπῃ καὶ ἐσπαρταροῦσε ἀπὸ τὰ γέλοια ὁσάκις ἐπαρτήρει αὐτὸν μὲ τὸ κόκκινον πανταλόνιον καὶ τὸ κίτρινον περιλαίμιον νὰ καταγίνεται πρὸ τῆς ἐστίας μὲ τὸ μακτρον εἰς τὰς χεῖρας ὡς ἀληθῆς παραμάγειρος.

Κυριακὴν τινὰ ἡ Ἐλένη μετέβη εἰς τὸ μαγειρεῖον, αἱ ἐμβάδες αὐτῆς ἐμετρίαζον τὸν κρότον τῶν βημάτων τῆς, καὶ παρέμεινε ἐπὶ τῆς φλιάς, χωρὶς ἡ Ροζαλία καὶ ὁ στρατιώτης νὰ τὴν παρατηρήσῃ. Ὁ Ζεφυρῖνος ἐν τῇ γωνίᾳ αὐτοῦ ἦτο ἐσκυμμένος ἔμπροσθεν πινακίου ἐκ ζωμοῦ ἀχνίζοντος. Ἡ Ροζαλία ἔχουσα τὴν ράχιν ἐστραμμένην πρὸς τὸ μέρος τῆς θύρας, ἔκοπτε πρὸς αὐτὸν μεγάλα τεμάχια ἄρτου.

— Ἐλα ! εἶπε, φαγᾶ μου ! κάμνεις μακρυνοὺς περιπάτους καὶ ἀδυνατίσεις... Κύτταξε ! σὲ φθάνει ; θέλεις καὶ ἄλλο ;

Καὶ τὸν ἠτένιζε διὰ βλέμματος τρυφεροῦ καὶ ἀνησύχου. Ἐνῶ αὐτὸς, βρενθυόμενος ἀνωθεν τοῦ πινακίου καὶ καταπίνων ἀρπакτικά, εἶχε κατακόκκινον τὴν κίτρινην αὐτοῦ ἀπὸ σπίλας ὄψιν, ὡς ἐκ τοῦ ἀτμοῦ ὅστις τὸν ἔλουε καὶ ἐψιθύριζε :

— Παράδοξον ! τί ὠρατος ζωμός ! τί βάζεις μέσα ;

— Σιωπήσε, ἂν ἀγαπᾷς τὰ πράσα, ἐπανελάθει ἐκείνη.

Καὶ στραφεῖσα παρετήρησε τὴν κυρίαν. Κραυγὴ τρόμου τῆς διέφυγε, καὶ οἱ δύο ἔμειναν ὡς ἀπολιθωμένοι. Ἐπειτα ἡ Ροζαλία ἤρχισε νὰ δικαιολογῆται μετὰ μεγάλης φλυαρίας.

— Τοῦ ἔδωσα, κυρία, τὸ μερίδιόν μου ! ἀληθινά ! δὲν εἶχα διόλου ὄρεξιν διὰ ζωμόν· πιστεύσατε, εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερόν... τὸν ἠρώτησα, θέλεις τὸ μερίδιόν μου ; σοῦ τὸ δίδω... μὴν ἀμφιβάλῃς διόλου, αὐτὸ συνέβη.

Καὶ βλέπουσα τὴν σιωπὴν, τὴν ὁποίαν ἡ κυρία αὐτῆς ἐτήρει, ἐπίστευσε ὅτι ἐλυπήθη καὶ ἐξηκολούθησε διὰ φωνῆς διακεκομμένης :

— Ἦτον ἀποθαμμένος τῆς πείνας, κυρία, πρὸ ὀλίγου ἐροκάνιζε ἕνα δαυκὶ ὠμόν, δὲν τοὺς τρέφουν καλὰ εἰς τὸν στρατῶνα. Ἐπειτα, φαντασθῆτε, ἔχει κάμει ἕνα διαβολοπερίπατο καθ’ ὅλον τὸ μάκρος τοῦ ποταμοῦ, δὲν εἰξεύρω ποῦ... Σεῖς ἡ ἴδια, κυρία, θὰ μοῦ ἐδίνατε τὴν ἀδειαν καὶ θὰ μοῦ ἐλέγατε : Ροζαλία δόσε του λιγάκι ζουμί.

Ἐπειτα ἡ Ἐλένη, ἰσταμένη ἐνώπιον τοῦ στρατιώτου, ὅστις εἶχε τὸ στόμα πεπληρωμένον εἰσέτι χωρὶς νὰ τολμᾷ νὰ καταπίνῃ, ἔχασε τὴν σοβαρότητα τῆς καὶ μειδιῶσα ἀπεκρίθη μὲ ἀρκετὰ ἐράσμιον τρόπον :

— Σοῦ ἐπιτρέπω ὁσάκις ὁ νέος δὲν ἔχει φάγει νὰ τοῦ δίδῃς νὰ τρώῃ.

Ἐδοκίμασεν ἀληθῆ οἶκτον ἐκ τῆς ὀφειῆς ἀμφοτέρων, καὶ ἐλησμόνησε καὶ αὐτὴς τὴν σοβαρότητα τῆς. Πόσον ἦσαν εὐτυχεῖς ἐν τῷ μαγειρείῳ τούτῳ. Τὸ βαμβακερὸν παραπέτασμα, κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνυψωμένον, ἀφινε νὰ εἰσέρχεται ὁ ἥλιος δύνων, τὰ χάλκινα σκευὴ ἐπυρπόλου τὸν τοίχον μέχρι τοῦ βάθους, ἐνῶ οὗτος πάλιν ἐκ ροδοχρόου ἀντανεκλάσεως καθίστα φωτεινὸν τὸ ἕτερον ἥμισυ τοῦ δωματίου, καὶ ἐκεῖ, ἐν τῇ χρυσοειδῇ ταύτῃ λάμπει, εἶχον θέσει ἀμφοτέροι τὰ μικρὰ καὶ ὀλοστρόγγυλα πρόσωπά των, ἦσυχια καὶ φωτεινά, ὡς σελήνας. Ὁ ἔρωσ αὐτῶν εἶχεν ἤρεμόν τινα σταθερότητα, χωρὶς νὰ φέρῃ τὴν παραμικρὰν ἀταξίαν ἐν τῇ ὠραίᾳ αὐτῇ διατάξει τῶν μαγειρικῶν σκευῶν, καὶ ὄλοεν ἀνεπτύσσετο τρεφόμενος ἀπὸ τὰς εὐαρέστους εὐωδίας τῆς ἐστίας, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ ἡ ὄρεξις αὐτῶν ἐτέρπετο, καὶ ἡ καρδία αὐτῶν ἠγάλλετο.

— Πῶς ; μαμά, ἠρώτησεν ἡ Ἰωάννα μετὰ μικρὰν περισκεψίν, ὁ ἐξ ἀδελφὸς τῆς Ροζαλίας δὲν τὴν ἐναγκαλίζεται ;

— Καὶ διατὶ θέλεις νὰ τὴν ἐναγκαλίζεται ; ἀπεκρίθη ἡ Ἐλένη. Θὰ ἐναγκαλισθῶσι τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς των.

Β'

Μετὰ τὸ ρόφημα, τὴν τρίτην ταύτην, ἡ Ἐλένη, τείνουσα τὸ οὖς αὐτῆς, ἐπανελάμβανε :

— Τί κατακλισμός ! ἀκούετε ; ἀπόψε θὰ βραχῆτε, καλοῖ μου φίλοι.

— Ὄ ! τί φοβερὰ βροχὴ ! ἐψιθύρισε ὁ ἀββάς, τοῦ ὁποίου τὸ ποδήρες ἀμφιον ἦτο διαβεβεργμένον μέχρις ὤμων.

— Ἐγώ, ἂν καὶ ἔχω νὰ διατρέξω πολὺν δρόμον, προσέθεσε ὁ κύριος Ραμβῶδος, θὰ ἐπιστρέψω πεζῇ, ἐπειδὴ πλειότερον μοὶ ἀρέσει· ἄλλως τε ἔχω καὶ τὸ ἀλεξιθρόχιόν μου.

Ἡ Ἰωάννα ἐφαίνετο περίσκεπτος, παρατηροῦσα σκυθρωπῶς τὸ ἐναπομείναν τοῦ ζωμοῦ μέρος τῆς.

Εἶτα ὠμίλησε βραδέως :

— Ἡ Ροζαλία ἔλεγε, ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ κακοῦ καιροῦ, δὲν ἠθέλατε ἔλθει· ἡ μαμά ὅτι θὰ ἔλθετε· εἰσθε ἀρκετὰ εὐγενεῖς, ἔρχεσθε πάντοτε.

“Ολοι ἤρχισαν νὰ γελῶσιν.

Ἡ Ἐλένη ἐκίνησεν εὐμενῶς τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τοῦ ὀνόματος τῶν δύο ἀδελφῶν.

Ἐξω ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει νὰ πίπτῃ μὲ ὑπόκωφόν τινα ἤχον, ἡ δὲ ἰσχυροτάτη πνοὴ τοῦ ἀνέμου ἔκαμνε νὰ τρίξωσι τὰ δικτυωτά.

Ὁ χειμὼν ἐφαίνετο ὅτι ἐπανῆλθεν.

Ἡ Ροζαλία εἶχε σύρει ἐπιμελῶς τὰ ἐξ ἐρυθροῦ μεταξωτοῦ παραπέτασμα καὶ τὸ μικρὸν ἐστιατόριον, ἀρκετὰ περίφρακτον, ἐφωτίζετο ἐκ τοῦ ἡρέμου φωτός τῆς κρεμαστῆς λάμπας, ἥτις ἀνηρτάτο κατάλευκος καὶ ἀπελάμβανεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν κλονισμῶν τῆς θυέλλης ἡρεμίαν καὶ σταθερότητα διαρκῆ.

Ἐπὶ τῆς ἐξ ἀνακαρδίου πινακοθήκης τὰ ἀργιλόπλαστα σκευὴ ἀντηνᾶκλων τὸ ἤρεμον φῶς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ γαλήνῃ οἱ τέσσαρες συνδιετηγόμενες συνδιελέγοντο ἀνευ σπουδῆς, προσδοκῶντες τὴν καλὴν διάθεσιν τῆς ὑπηρετρίας νὰ τοὺς ὑπηρετήσῃ πρὸ τῆς ὠραίας καὶ ἰδιαζούσης καθαρῆς τῶν ἐπιτραπέζιων σκευῶν.

— Σὰς ἔκαμα νὰ περιμένετε, ἐξεφράσθη οἰκείως ἡ Ροζαλία, εἰσερχομένη μὲ τὸ πινακίον εἰς τὰς χεῖρας.

Ὁ κύριος Ραμβῶδος, ὅστις ἠρέσκετο νὰ προσποιῆται τὸν λαίμαργον, τὸ μὲν ὅπως τέρπει τὴν Ἰωάνναν, τὸ δὲ ὅπως εὐαρεστῇ τὴν Ροζαλίαν, ἥτις ὑπερηφανεύετο διὰ τὸ ἔξοχον αὐτῆς προτέρημα, ὡς καλῆς μαγειρίσσης, ἐστράφη, τὴν εἶδε, καὶ ἠρώτησε :

— Δυναμέθα νὰ μάθωμεν σήμερον τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν; διότι πάντοτε παρουσιάζετε ὠραῖα φαγητά, ἀφοῦ πλέον χορτάσω.

— Ὡ! ἀπεκρίθη ἐκείνη, πάντοτε παρουσιάζομεν τρία φαγητά, ποτὲ περισσότερα. Μετὰ τὸ φιλέτο καὶ τὴν βωδινὴν γλώσσαν θὰ ἔχωμεν μπουῦτι, κατόπιν λάχανα τῶν Βρυξελλῶν, καὶ τίποτε ἄλλο.

Πλὴν ὁ κύριος Ραμβῶδος ἐνητένιζε τὴν Ἰωάνναν διὰ τοῦ κανθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν. Τὸ κοράσιον ἐτέρπετο μεγάλως, καταπνίγων τοὺς γέλωτας, ἐντὸς τῶν μικρῶν ἠωμένων χειρῶν του, καὶ ἔσειε τὴν κεφαλὴν, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ ὅτι ἐψύδετο ἡ Ροζαλία, ἔκαμε μάλιστα νὰ κροταλήσῃ ἡ γλώσσα αὐτῆς ἐπὶ τοῦ οὐρανίσκου, μετὰ τὴν δισταγμοῦ, ἐνῶ ἡ Ροζαλία ὑπεκρίνετο τὴν δυσηρεστημένην.

— Δὲν θέλετε νὰ με πιστεύσετε, ἐπειδὴ ἡ δεσποσύνη ἀπ' ἐδῶ ἔχει φαίνεται ὄρεξιν νὰ γελά. Μ' ὄλα ταῦτα, ἀκούσατε, ἂν θέλετε τί σὰς λέγει καὶ φυλάξετε τὴν ὄρεξιν σας! καὶ θὰ ἴδῃτε ὅτι θὰ εὐρεθῆτε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσετε νὰ φάτε πάλιν, ὅταν θὰ εἴσθε εἰς τὴν οἰκίαν σας.

Ὅταν ἡ Ροζαλία ἀπεσύρθη, ἡ Ἰωάννα, ἥτις ἐγέλα δυνατώτερα, ἐγαργαλιζέτο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ὀμιλήσῃ.

— Πόσον φαγᾶς εἶσαι! ἐγὼ ἐπήγα εἰς τὴν κουζίαν.

Ἄλλὰ διεκόπη.

— Ἄ! ὄχι, δὲν πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ. Ἄ! μαμὰ! ψεύματα! τὸ ἔκαμα μόνον ἔτσι, διὰ νὰ σὲ πειράξω.

Ἡ σκηνὴ αὐτὴ ἐπανελαμβάνετο ἐκαστὴν τρίτην καὶ πάντοτε ἐπετύγγανεν. Ἡ Ἑλένη ἐθέλετο ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς ἀγαθότητος, μεθ' ἧς ὁ κύριος Ραμβῶδος παρεδίδοτο εἰς τὸ παιγνίδιον τοῦτο, διότι δὲν ἠγνόει ὅτι αὐτὸς πρὸ ἐτῶν ἔζη μετὰ λιτότητος ἐπαρχιακῆς, μετ' ὀλίγας σαρκέλας καὶ ὀλίγας ἐλαίας. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν ἀδελφὸν Γιδβον, αὐτὸς δὲν ἤξευρε ποτὲ τί ἔτρωγεν, ἥστειζοντο μάλιστα πολλάκις ἐπὶ τῆς ἀγνοίας καὶ ἀπροσεξίας του. Ἡ Ἰωάννα παρεφύλαττεν αὐτὸν διὰ τῶν λαμπρῶν ὀφθαλμῶν τῆς, ὡσὰκις ἐπρόκειτο νὰ τὸν ὑπηρετήσουν.

— Πόσον ὠραῖον εἶνε τὸ σκυλόφαρον, ἔλεγεν ἀποτεινόμενη πρὸς τὸν ἱερέα.

— Ἀληθινά, πολὺ ὠραῖον, ἀγαπητὴ μου, ἐπιθυροῖζεν οὗτος καὶ εἶνε πραγματικῶς σκυλόφαρον! κύτταξε! καὶ ἐγὼ τὸ ἐξέλαθα διὰ ροφόν.

Καὶ ἐπειδὴ πάντες ἐγέλων, αὐτὸς ἠρώτα ἀπλοῦκῶς, πρὸς τί γελοῖσι.

Ἡ Ροζαλία μόλις εἶχεν ἐπιστρέψει, ἐφαίνετο κατηφῆς καὶ σκυθρωπῆ.

— Καλέ, εἶπεν, ὁ πανιερώτατος εἰς τὴν πατρίδα ἐγνώριζε πολὺ καλλίτερα τὰ φαγητά ἢμποροῦσε νὰ σου πῇ τὴν ἡλικίαν μιᾶς ὄρνιθος, χωρὶς νὰ ἀπατηθῇ οὔτε ὀκτῶ ἡμέρας πρὶν τὴν σφάξῃ. Δὲν εἶχε δὲ ἀνάγκην νὰ πάγῃ εἰς τὸ μαγειρεῖον, διὰ νὰ πληροφορηθῇ εἰς τί σημεῖον εὐρίσκετο τὸ γεῦμά του ἢ μόνον ἢ μυρῶδιὰ ἢμποροῦσε νὰ τὸν πληροφορήσῃ. Θεέ μου! ἐὰν συνέβαινε νὰ ἦμαί εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κανενὸς ἐφημερίου ὡς τὸν ἀδελφόν, δὲν θὰ ἐγνώριζα ἀκόμη νὰ κάνω οὔτε ἓνα σφογγάτο...

Καὶ ὁ ἱερεὺς ἐζήτηι συγγνώμην, μετ' ὕψος τεθοροβημένον, ὡσεὶ ἡ παντελὴς ἔλλειψις τοῦ αἰσθήματος τῆς λαϊμαργίας ἦτο δι' αὐτὸν ἐλάττωμα, τὸ ὅποιον ἦτο ἀηλιπισμένος ὅτι ἠδύνατο νὰ θεραπεύσῃ ἄλλ' ἀληθῶς, ἢ διὰ νοία αὐτοῦ περιεσπᾶτο ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων.

— Αὐτὸ εἶναι μπουῦτι, ὑπεστήριξεν ἡ Ροζαλία ἀποθέσασα τὸ τρυβλίον ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Πάντες ἐκ νέου ἤρχισαν νὰ γελοῖσι· καὶ πρῶτος ὁ ἀδελφὸς ἐπρότεινε τὴν ὀγκώδη κεφαλὴν του καμμῶν τοὺς λεπτοὺς ὀφθαλμοῦς του.

— Μάλιστα, βέβαια, αὐτὸ εἶναι μπουῦτι, πιστεύω, ὅτι ἢμποροῦσα νὰ τὸ ἀναγνωρίσω.

Τὴν ἡμέραν ταύτην ἰδίως ὁ ἀδελφὸς ἐφαίνετο περισσότερο ρεμβῶς ἢ ἄλλοτε. Ἐτρωγε ταχέως, μετὰ σπουδῆς

ἀνθρώπου, τὸν ὅποιον πλήττει ἡ τράπεζα, καὶ ὅστις εἰς τὴν οἰκίαν του ἤθελε γευματίσει ὄρθιος· καὶ κατόπιν, περιέμενε τοὺς ἄλλους, καταπίνων καὶ ἀποκρινόμενος διὰ μεϊδιαμάτων.

Ἐκάστοτε ἔρριπτεν ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ βλέμμα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐνουπήρχεν ἐμφύχως καὶ ἀνησυχία, ὁ κύριος Ραμβῶδος οὐδόλως ἐφαίνετο νὰ τηρῇ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἀταραξίαν· ἡ ταραχὴ του ἐπροδίδετο, ἐξ ἀνάγκης τοῦ νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ μετακινήται ἐπὶ τοῦ καθίσματος του, ὅπερ δὲν ἦτο διόλου φυσικὸν δι' αὐτόν.

Μετὰ τὰ λάχανα τῶν Βρυξελλῶν, ἐπειδὴ ἡ Ροζαλία ἐβράδυνε νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἐπίδειπνον, ἐπεκράτησε σιωπῆ.

Ἐξω ἡ βροχὴ ἔπιπτε μεθ' ὀρμῆς καὶ μέγας θόρυβος, ἐκ τοῦ προσπίπτοντος ὕδατος, προσέβαλλε τὴν οἰκίαν, καὶ μόνον ἐν τῷ ἐστιατορίῳ ἐξησθένει ὀλίγον.

Τότε ἡ Ἑλένη ἀντελήθη, ὅτι οἱ προσκεκλημένοι αὐτῆς δὲν ἐτήρουν τὸ σύνθημα αὐτῶν ἤθος, καὶ ὅτι ὑπάρχει μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν κάτι τι, τὸ ὅποιον ἀπέκρυπτον· τοὺς ἐζήτησε μετὰ μερίμνης καὶ ἤρξατο καὶ αὐτὴ νὰ ἀδημονῇ.

— Θεέ μου! ἐπανελάμβανε, τί φοβερὰ βροχὴ! ἀληθῶς μήπως ἡ κατάστασις τοῦ καιροῦ σὰς κάμνει νὰ μελαγχολῆτε καὶ οἱ δύο;

Ἦταντιώθησαν καὶ προσεπάθησαν νὰ τὴν καθησυχάσωσι· καὶ ἐπειδὴ ἡ Ροζαλία κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐπαρουσιάσθη φέρουσα μέγα τρυβλίον, ὁ κύριος Ραμβῶδος ἀνεφώνησεν ὅπως ἀποκρύψῃ τὴν ταραχὴν του:

— Ἴδου πῶς ἐμάντευσα, νὰ καὶ ἄλλη ἀκόμη ἐκπληξίς!

Ἡ δὲ ἐκπληξίς τὴν ἡμέραν ἐκείνην συνίστατο εἰς μίαν κρέμαν ἐκ βανίλλης· ἦτο δὲ καὶ αὐτὸ εἰς ἀπὸ τοὺς θριάμβους τῆς μαγειρίσσης, καὶ ἦτο περίεργον νὰ παρατηρήσῃ τις τὸ πλατὺ καὶ σιωπηλὸν μεϊδιάμα, μεθ' οὗ ἐναπέθηκεν ἡ Ροζαλία τὸ γλύκισμα ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἡ δὲ Ἰωάννα ἐκτύπα τὰς χεῖρας ἐπανελαμβάνουσα:

— Τὸ εἴξευρα! Τὸ εἴξευρα... εἶχα παρατηρήσει τὰ αὐτὰ εἰς τὸ μαγειρεῖον.

— Ἄλλὰ δὲν πεινῶ πλέον! ἐπανελάβην ὁ κύριος Ραμβῶδος μετ' ἀπελπιστικὸν τόνον, μοὶ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον νὰ φάγω ἐξ αὐτοῦ.

Τότε ἡ Ροζαλία ἐγένετο σκυθρωπῆ, καὶ ἔμπλεως συνεχομένης ἀγανακτήσεως, ἀπεκρίθη ἀπλῶς μετ' ἤθος ἀξιοπρεπείας:

— Πῶς! μίαν κρέμαν, τὴν ὁποῖαν ἔκαμα μόνον πρὸς χάριν σου, δοκίμασε ὀλίγο, δοκίμασε.

Ἐπέκυψε τέλος, καὶ ἔλαβε μέγα τεμάχιον· ὁ ἀδελφὸς ἐξηκολούθει νὰ φαίνεται σκεπτικὸς, ἐδίπλωσε τὸ χειρόμακτρον αὐτοῦ καὶ ἐσηκώθη πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἐπίδειπνου, ὅπως καὶ πρὶν ἐσυνεθίζεν. Ἐπὶ τινὰς στιγμὰς περιεπάτησε μετ' ἡ κεφαλὴν αὐτοῦ κεκλιμένην πρὸς τὸν ἓνα ἐκ τῶν ὤμων του.

Κατόπιν, ὅταν ἡ Ἑλένη ἀφῆκε τὴν τράπεζαν, ἐξετόξευσε βλέμμα ἀνταποκρίσεως ἐπὶ τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ ὠδήγησε τὴν νεαρὰν κυρίαν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ὕπνου.

Ὅπισθεν αὐτῶν, διὰ τῆς θύρας ἀφεθείσης ἠνεωγμένης, ἠκούοντο σχεδὸν αἱ βραδεῖαι φωναὶ των, χωρὶς νὰ γίνωνται καταληπτοὶ καὶ οἱ λόγοι των.

— Ἐλα γρήγορα, ἔλεγεν ἡ Ἰωάννα πρὸς τὸν κύριον Ραμβῶδον, ὅστις ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποφύγῃ ἐν δίπυρον. Θέλω νὰ σοῦ δείξω τὸ ἐργόχειρόν μου.

Ἄλλ' αὐτὸς πάντοτε ἐχρονοτρίθει, μέχρις ὅτου ἡ Ροζαλία ἀποσκευάζουσα τὴν τράπεζαν, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἐγερθῇ.

— Περιέμενε δὲ ὀλίγον! περιέμενε! ἀνεκραύαζεν οὗτος ἐφ' ὅσον τὸ κοράσιον ἐπέιγετο, ὅπως ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τὸν θάλαμον.

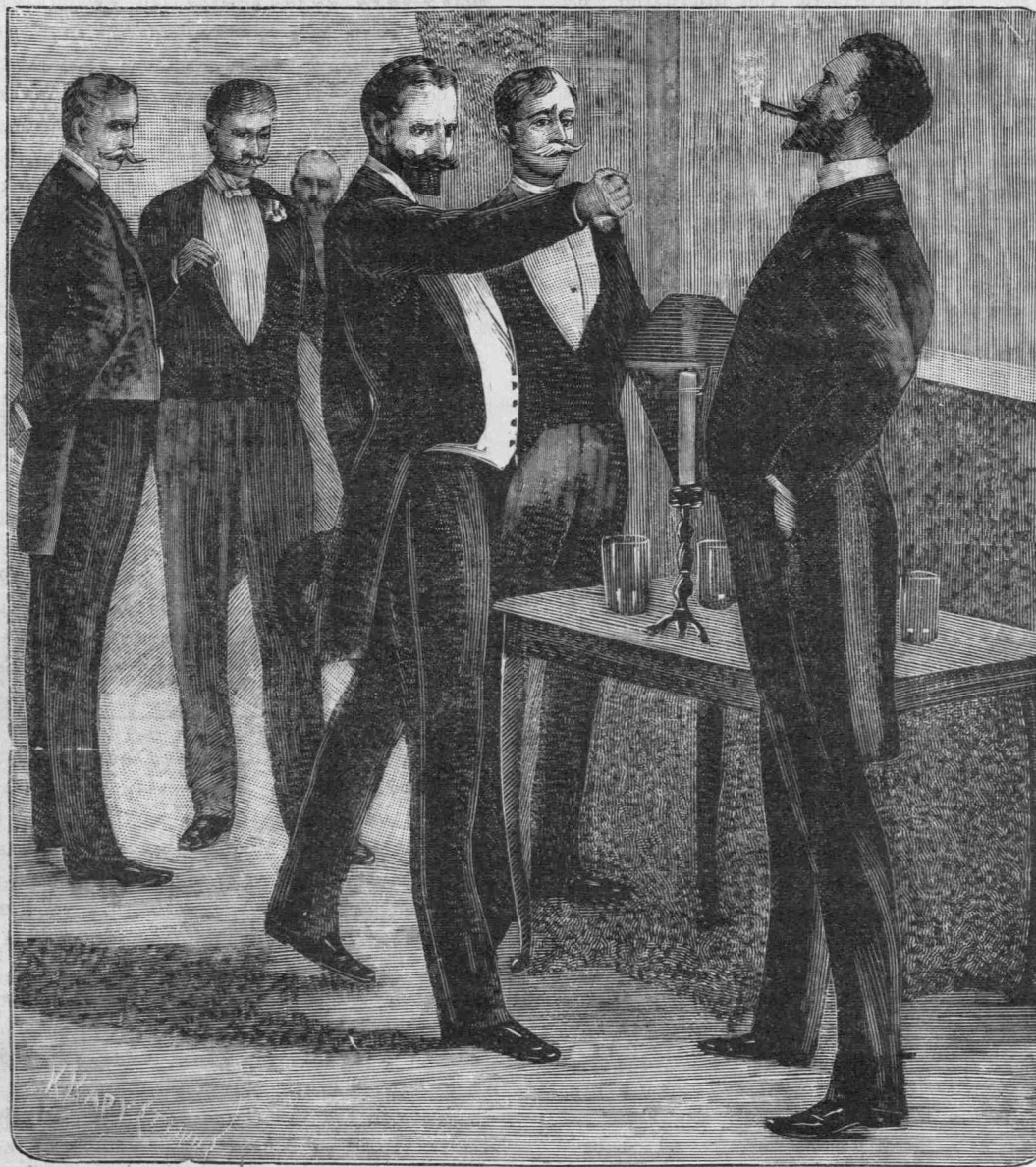
[Ἐπεται συνέχεια].

Κατὰ μετάφρασιν ΓΕΩΡ. Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ, ἱατροῦ.

A. MATTHEY

Η ΒΡΑΣΙΛΙΑΝΗ

— Δοιπόν! ανέκραξεν ὁ Μοζιρόν, τείνον τὴν πυγμὴν πρὸς τὸν Ροβέρτον, εἶσθε ἄνδρος. (Σελὶς 379).

— Ἐνας ἀγαπᾷ αὐτήν! ἐπανάλαθεν ἡ Βάλδα μετὰ προσποιητῆς ζωηρότητος· κάποιος τὴν ἀγαπᾷ, καὶ τὸ ὁμολόγησεν εἰς αὐτήν, καὶ νομίζω ὅτι ἡ ὁμολογία δὲν ἦτο ματαία, ἰδοὺ τὸ πᾶν· μὴ ζητεῖτε πλειότερα· αὕτη εἶνε ἡ ἰδέα μου!

— Ἡ ἰδική μου ἰδέα εἶνε ὅτι τρέφω πρὸς τὴν δεσποσύνην Δὲ Σερζὺ σεβασμόν, εἶπεν ὁ Μοζιρόν μετὰ τινος σπουδαιότητος, καὶ ἔχω πλήρη πίστιν πρὸς τὴν τιμιότητά της. Ὅσον διὰ τὸν ἐραστήν... Πρέπει πρῶτον νὰ γνωρίζω τὸ ὄνομά του· τοῦτο εἶνε τὸ πᾶν.

— Εἶνε ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος.

Ἄλλο Μοζιρόν δὲν προσέκοψεν.

Ἡ Βάλδα ἐξηκολούθησεν:

— Ἐγνωρίσθησαν εἰς τοῦ κυρίου Δ' Αρνώλδου, ἐν Ἀγίῳ Γερμανῷ· γνωρίζονται ἀπὸ ἔτους καὶ πλέον.

Ἄλλο Μοζιρόν ἐπανάλαβε μετὰ τινος στιγμῆς σιωπῆς:

— Ὁ διδάκτωρ Ροβέρτος εἶνε ἀξίος ἀνθρώπος· νομίζω ἐν τούτοις ὅτι ὁ κ. Δὲ Σερζὺ θὰ ἔχη λόγους νὰ μὴ θέλῃ αὐτὸν διὰ γαμβρόν.

— Ἐχει καὶ πολλούς.

— Νομίζω ὅτι θὰ ἔχη ἐπίσης καὶ λόγους νὰ προτιμᾷ ἐμὲ ἀντ' ἐκείνου.

— Ἐχει παρὰ πολλούς.

— Καὶ πιστεῦτε ὅτι ἡ δεσποσύνη Λουκία ἐρῶσα τοῦ κυρίου Ροβέρτου θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ἦμαι νικητὴς αὐτοῦ... κατὰ πρόσωπον ἢ ἄλλως;

— Αἱ γυναῖκες δὲν κρατοῦσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον κατὰ γράμμα τὴν νίκην. Σοὶ ἐπαναλαμβάνω ἄλλως τε, ὅτι δὲν πιστεύω εἰς πάθος. Ἄν σὰς ἔκαμον τὴν ὁμολογίαν ταύτην, ἥτις εἶνε ἴσως τὸ ὄνειροπόλημα τῆς νεάνιδος, τοῦτο ἐγένετο ὅπως εἴσθε ἐν γνώσει τῶν διατρεχόντων. Ἄνθρωπος εἰδοποιημένος ἀξίζει διὰ δύο, λέγουσι. Δὲν θὰ κάμετε βεβαίως τὸ σφάλμα νὰ ἦσθε ὑμεῖς, ὅστις θὰ προκαλέσετε πρῶτος τὸν διδάκτορα Ροβέρτον;

— Κυρία, εἶπεν ἡσύχως ὁ Μοζιρόν, δὲν τὸν προκαλῶ ποτέ. Μὴ προκαλῶν ποτέ, ἂν σύγκρουσις ἦνε ἀναγκαία, ἔχω τὴν ἐκλογὴν τῶν ὄπλων· ὅθεν εἶμαι ἰκανὸς μὲν εἰς τὸ ξίφος, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὴν βεβαιότητα τοῦ πιστολίου. Ἐν τούτοις, ἂν ὁ κύριος διδάκτωρ Ροβέρτος, ὅστις ἀφιέρωσε τὸν βίον αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιστήμην, ἀπέβαινεν ἀνυπόφορος, δὲν θὰ ἠδυνάμην ἴσως νὰ ἀντισταθῶ εἰς τὸν πειρασμὸν καὶ νὰ δώσω μάθημα εἰς τὸν σοφὸν αὐτόν. Ἀλλὰ μείνατε ἡσυχος, εἶμαι χάρις, εἰς ὑμᾶς, ἀγρυπνος σκοπός· θὰ ἦμαι συνετός. Θὰ ἴδωμεν εἰς τὸ μέλλον.

ΙΘ'

Καθαρὸν μέτωπον.

Συμφωνήθη λοιπὸν μετὰ τῆς Βάλδας καὶ τοῦ Μοζιρόν νὰ ἀφειδῶσι τὰ πράγματα βαδίζοντα τὴν ἰδίαν πορείαν, καὶ ὁ ἐχθρός, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Μοζιρόν, νὰ ἀρχίσῃ πρῶτος τὸ πῦρ.

Ἄλλως τε ἡ Βάλδα, τὸ εἶπομεν ἤδη, ἦτο πολὺ ἐπιτηδεῖα καὶ πολὺ διορατικὴ, ὥστε νὰ βλέπῃ εἰς τὸ παιγνίδιον τοὺς ἀντιπάλους αὐτῆς· ἔδωκε νὰ ἐνοήσῃ ὁ Μοζιρόν ὅτι ὁ Ροβέρτος ἦτο ὡς παράλυτος· ἂν ἀνεφαίνετο, ἂν ἀπεκάλυπτεν ἢ προὔτιθετο νὰ ἀποκαλύψῃ τι εἰς τὸν κ. Δὲ Σερζύ, θὰ ἀπετύγγανε, καὶ θὰ τῷ ἐκλείετο ἡ θύρα τῆς οἰκίας.

Ἡ Βάλδα ἦτο βεβαία ὅτι ὁ κ. Δὲ Σερζύ οὐδὲν ὑπόπτευν· ἔπρεπε νὰ προφυλάττηται τοῦ νὰ ἀποκαλυφθῇ, καὶ νὰ καταλίπῃ τῷ Ροβέρτῳ τὴν περιπλοκὴν ταύτην καὶ τὸν κίνδυνον.

— Ἡ κατάστασις τοῦ τὸν καταδικάζει εἰς ἀπραξίαν! εἶπεν ἡ Βάλδα.

Οὐδόλως ὑπόπτευε ποίας ὑπονόμους ἠδυνήθη ἤδη νὰ ὀρύξῃ καὶ νὰ παρασκευάσῃ ὁ Ροβέρτος.

Καὶ τὴν εὐτολμίαν τῆς Λουκίας εἰς οὐδὲν ἐλογίζετο.

Τὸ δυσκολώτερον ἴσως διὰ τὴν Λουκίαν ἦτο τὸ νὰ μὲν ἀναποφάσιτος καὶ ἐν ἀνησυχίᾳ· προὔτιμα κάλλιον νὰ προκαλέσῃ τὸ κτύπημα ἢ νὰ τὸ ἀναμένῃ. Παρευθύς, καθὼς ἐνόησεν ἑαυτὴν ἀναλαβοῦσαν, ἔμεινεν ἀναποφάσιτος ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς ἦτο, ὡς ἡ μήτηρ της, ὅτε μὲν ἀσθενῆς, ὅτε δέ, σφόδρα ἀπαλλασσόμενος τῆς παθητικῆς αὐτοῦ θλίψεως μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις, λίαν ἐπικίνδυνος· ἡ Λουκία τρέμουσα ἐβασίλειτο ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τῇ ἀντεκδικήσει θὰ ἐνεπιστεῦετο ἀνεπιφυλάκτως εἰς τὸ σταθερὸν καὶ ἀγέρωχον τοῦ Ροβέρτου λογικόν· ἀλλὰ τῇ ἦτο ἀπηγορευμένον νὰ τὸν βλέπῃ, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ τὸν συμβουλευθῆται καὶ νὰ συνεννοηθῆται μετ' αὐτοῦ προσωπικῶς. Ἐλαβε μίαν ἢ δύο ἐπιστολάς παρ' αὐτοῦ, τὰς ὁποίας ὁ Λουκιανὸς ἐνεχείρισεν αὐτῇ ἡνεωγμένως· ὁ Ροβέρτος ἠδύνατο νὰ ὁμιλῇ μετ' αὐτῆς γενικὰς τινὰς λέξεις· θὰ παρηγγελεν αὐτῇ νὰ μὴ βασανίζηται· αὐτῇ ἠδύνατο νὰ ἦνε βεβαία ὅτι οὗτος δὲν θὰ ἔμενεν ἀπρακτός· θὰ ἔβλεπε τὴν ὑποδοχὴν τῆς ἐπομένης Πέμπτης, καὶ θὰ εἶχεν ἴσως καλὰς εἰδήσεις νὰ τῇ ἀνακοινώσῃ· ἐξητήετο παρ' αὐτῆς νὰ ἐλπίζῃ, νὰ ἔχη θάρρος καὶ ὑπομονήν.

Θάρρος δὲν ἐστερεῖτο αὐτῇ τούτου· ἀλλ' ὑπομονὴν σχε-

δὸν δὲν εἶχεν! Ὅσον ἀπὸ μέρους αὐτῆς, αὐτῇ ἐπὶ πλέον δὲν ἤθελε νὰ μὲν ἔν ἀπραξίᾳ.

Ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων ἐσπερίδων τῆς Πέμπτης, ἡ κυρία Δὲ Σερζύ ἦτο παρ' αὐτῇ πάσας σχεδὸν τὰς ἐσπέρας διὰ νὰ ὑποδέχεται τοὺς στενοὺς φίλους, εἴτε ἐγευματίζον ἐν τῷ μεγάρῳ, εἴτε ἤρχοντο νὰ ὁμιλῶσι περὶ πολιτικῶν ἢ ἄλλων ζητημάτων. Ὁ Μοζιρόν, εἰσηγμένος ἤδη ὑπὸ τοῦ κ. Δὲ Σερζύ εἰς τὰς προεισαγωγικὰς συνδιαλέξεις περὶ τοῦ «μεγάλου δεσμοῦ», καὶ ὅπου ἀνέπτυσσε πᾶσαν τὴν ἐνεργητικότητα καὶ συμπεριφορὰν αὐτοῦ, εἶχε πάντοτε νεώτερα νὰ διηγηθῇ τῷ κόμητι καὶ ἐπωφελεῖτο τούτων ὅπως φοιτᾷ κατὰ πᾶσαν ἐσπέραν εἰς τὴν οἰκίαν.

Καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔσχε μετὰ τῆς Βάλδας τὴν σύσκεψιν, ἣν ἀφηγησάμεθα, ἐπανῆλθε τὴν ἐσπέραν.

Ἐνόμιζεν ὅτι ἡ Λουκία, χωρὶς νὰ παραιτηθῇ τῆς πρὸς αὐτὸν ἐπιφυλάξεως αὐτῆς, ἦτο ἐν τοσοῦτῳ ὀλιγώτερον ψυχρὰ καὶ ὀλιγώτερον ἀγέρωχος ἢ τὴν πρῶταν. Αὕτη δὲ κατ' ἐπιφάνειαν οὐδεμίαν διακρίσιν ἐποίητο μετὰ τοῦ Μοζιρόν καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισκεπτῶν τῆς αἰθούσης τοῦ πατρὸς της.

Βοηθουμένη ὑπὸ τῆς Ἀγγελίνας, εἶχε τὴν συνήθειαν αὐτῇ νὰ προσφέρῃ τὸ τέϊον· ἐδείκνυε δὲ εἰς τὸν Μοζιρόν τὸν αὐτὸν χαριέντα καὶ εὐγενῆ τρόπον, ὃν καὶ εἰς τοὺς ἀρχαιότερους φίλους τῆς οἰκίας.

Τοιαύτη διετέλεσε τὴν ἐπαύριον καὶ τὴν μετὰ τὴν ἐπαύριον. Ὁ Μοζιρόν ἐρριψοκινδύνευσε νὰ ἀπευθύνῃ αὐτῇ δις ἢ τρίς τὸν λόγον, καὶ αὕτη ἀπεκρίνατο αὐτῷ χωρὶς ἐπιτήδευσιν.

Ὁ Μοζιρόν ἦτο ἐκπεπληγμένος καὶ περιχαρής.

— Μετανόησεν ἄρα γε; ἔλεγε καθ' ἑαυτόν.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν — ἦτο τρίτη τῆς ἐβδομάδος — εἶχε συγκροτηθῆ ἐν τῷ Νομοθετικῷ Σώματι σπουδαία συνεδρίασις, ὡμίλησαν περὶ τῆς δυνατῆς μεταλλαγῆς τοῦ ὑπουργείου, καὶ συνηλθεν εἰς τὸ μέγαρον Δὲ Σερζύ πλειότερος τοῦ συνήθους κόσμος.

Ὁ Λουκιανὸς συνδιελέγετο χαμηλῇ τῇ φωνῇ μετὰ τῆς Λουκίας εἰς τὸ κοίλωμα μεγάλου παραθύρου, ὅπερ ἦτο εἶδος μικρᾶς αἰθούσης συνεχομένη τῇ μεγάλῃ.

Ἡ Λουκία ἀπῆτει παρ' αὐτοῦ νὰ τῇ ἐπαναλάβῃ ὅ,τι ἐγνώριζε περὶ τοῦ Μοζιρόν, καὶ ἐκεῖνος ἔλεγε πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ λεχθῇ εἰς νέαν κόρην.

Καθὼς ἠγέρθη ὁ Λουκιανὸς διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ, ἀφεί τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, ὁ Μοζιρόν, ὅστις ἔβλεπεν αὐτοὺς μακρόθεν, προὔχρωσε ζωηρῶς, ὅπως λάβῃ τὴν θέσιν του, κινδυνεύων νὰ ἴδῃ τὴν Λουκίαν ἐγειρομένην καὶ ἀκολουθοῦσαν τῷ ἀδελφῷ αὐτῆς.

Ἄλλ' αὕτη δὲν τὸν ἠκολούθησε, καὶ ἀφῆκε τὸν Μοζιρόν νὰ καθήσῃ πλησίον αὐτῆς.

Ἦρξατο διὰ τινος προσφωνήσεως, αἰτῶν παρ' αὐτῆς νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐκθειασῇ τὴν χάριν της, καὶ νὰ θαυμάσῃ, ὡς παρ' αὐτῇ, τὴν ἀπλουστέραν περιποίησιν περιβεβλημένης διὰ χάριτος ἀγνώστου αὐτῷ.

— Εἴσθε θαυμασία οἰκοδέσποινα ἀληθῶς! εἶπεν.

Ἦκουεν αὐτὸν σιωπῶσα· ἔπειτα, αἰφνιδίως διακόψασα αὐτὸν μετὰ τόνου σοβαροῦ καὶ ἀποφασιστικοῦ:

— Κύριε μαρκήσιε Δὲ Μοζιρόν, τῷ εἶπεν, ἄς ἀφήσωμεν, σὰς παρακαλῶ, τὰς φιλοφρονήσεις καὶ ἂν ἀγαπάτε, ἄς ὁμιλήσωμεν σπουδαίως περὶ σπουδαίων πραγμάτων.

— Εἶμαι πρόθυμος τῶν διαταγῶν σας, δεσποσύνη, ἐπανάλαβεν ὁ Μοζιρόν ὀλίγον θορυβηθείς· καὶ εἶμαι εὐτυχής, διότι ἀξιοῖτε νὰ με παραδέχησθε, οὐχὶ ὡς ἓνα τῶν κοινῶν ἐπισκεπτῶν σας.

— Κύριε, εἶπεν, ἔρχομαι ἀμέσως εἰς τὸ ζήτημα. Ἐμῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου ὅτι με ἐζητήσατε εἰς γάμον.

— Ἐλαβον τὴν τιμὴν ταύτην καὶ τὸ θράσος, ἐπανάλαβεν ὁ Μοζιρόν, προσκλίνων. — Ποῦ θὰ καταλήξῃ ἄρα γε; ἠρώτα κατ' ἰδίαν.

— Ὁ πατήρ μου, τὸ ἤξεύρω, ἐξηκολούθησεν ἡ Λουκία, δὲν σὰς ἀπήντησεν ἀκόμη.

— Δὲν εἶχοντὴν αὐθάδειαν νὰ νομίσω, ὅτι θὰ ἐλάμβανον ἀμέσως εὐνοϊκὴν ἀπάντησιν. Ὁ κύριος κόμης Δὲ Σερζὺ μοι ἔκαμε τὴν χάριν νὰ μὴ ἀπορρίψῃ τὴν αἴτησίν μου· καὶ τοῦτο δὲν εἶνε ὀλίγον.

— Κύριε μαρκήσιε Δὲ Μοζιρόν, εἶπεν ἡ Λουκία, ἀπειθόνομαι, εὐγενὴς κόρη, πρὸς ἀνδρα εὐπατρίδην...

Ἔστη προσβλέπουσα αὐτόν. Οὗτος δὲ περιωρίσθη ὑποκλινόμενος ἐκ νέου σιωπηλῶς.

— Τὴν αἴτησιν ταύτην, ἣτις οὔτε ἀποδεκτὴ ἐγένετο, οὔτε ἀπερρίφθη, ἐξηκολούθησεν ἡ Λουκία, σὰς παρακαλῶ, νὰ τὴν ἀποσύρητε ὑμεῖς αὐτοί.

— Ἀληθῶς, δεσποσύνη, εἶπεν ὁ Μοζιρόν, θὰ τολμήσω νὰ σὰς ἐρωτήσω διατί;

— Διότι ἀγαπῶ ἄλλον, εἶπεν ἡ Λουκία.

Ἐπὶ τῷ τόνῳ, μεθ' οὗ ἡ Λουκία ἀπήγγειλε τὰς λέξεις ταύτας: «Ἀγαπῶ ἄλλον», τσαούτη ἀφέλεια, πραότης καὶ ἀξιοπρέπεια, ὥστε ὁ Μοζιρόν ἔμεινε κατ' ἀρχὰς ἀναπολόγητος.

Αὐτός, ὁ ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, ὁ ἔμπειρος ἐν τῇ διαφορᾷ, ὁ ἐντριβὴς εἰς πάσας τὰς πανουργίας καὶ τὰς κακοηθείας, ἔμεινε ἐπὶ στιγμὴν τεταραγμένος ἀπέναντι τῆς ἡρέμου ταύτης ἀπλότητος καὶ τῆς φυσικῆς ταύτης ἀγερωχίας. Ἦτο ὡς οἱ μαχαιροβγάλται ἐκεῖνοι, διὰ τοὺς ὁποίους ὁ διαξιφισμὸς δὲν ἔχει μυστικά, καὶ τοὺς ὁποίους ἐκπλήττει καὶ καταταράττει τὸ τεχνικὸν κτύπημα χειρὸς ἀπείρου, ἣν ὀδηγεῖ ἀσφαλῶς καρδιά ἀπτότητος.

Βλέπουσα ὅτι δὲν ἀπῆντα ὁ Μοζιρόν, ἡ Λουκία ὑψωσεν ἐρωτηματικῶς τοὺς μεγάλους καὶ διαυγεῖς αὐτῆς ὀφθαλμούς.

Ἐκεῖνος ἐπιθύρισε τέλος:

— Σὰς ζητῶ συγγνώμην, δεσποσύνη... Σὰς βεβαίω...

Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη διακλήρυξις ἐν τῷ στόματι ὑμῶν...

Ἄφετέ με νὰ σὰς εἶπω ὅτι πολὺ μὲ ἐκπλήττει.

— Διατί; ἠρώτησεν ἡ Λουκία. Ἐζητήσατε τὴν χειρὰ μου παρὰ τοῦ πατρός μου· σὰς ἐγνωστοποίησα ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ ὅτι ἀγαπῶμαι καὶ ὅτι ἀγαπῶ. Ἡ χρηστότης μου ἐπικαλεῖται ἀπλῶς τὴν τιμιότητά σας· δὲν βλέπω τίποτε, τὸ ὅποιον νὰ προξενῇ ἐκπληξιν.

— Καὶ πάλιν συγχωρήσατέ με, δεσποσύνη, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν, ὅστις ἀνελάμβανε βαθμηδὸν τὴν ἀπάθειάν του, ἡ γνωστοποίησις, τὴν ὁποίαν μοι κάμνετε μετὰ τσαούτης ἐλευθερίας, ἔχει κατὰ τι ἀχρηστον, τὸ ὅποιον ἔπρεπε βεβαίως κατὰ πρῶτον νὰ μὲ ἐκπλήξῃ. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον μὲ κινεῖ εἰς θαυμασμὸν εἶνε τὸ τόσον εὐγενὲς αἶσθημα, τὸ ὅποιον σὰς ἐνέπνευσε τοῦτο. Τὸ πρὸς ὑμᾶς σέβας καὶ ἡ περιπάθειά μου αὐξάνουσιν ἐκ τούτου· καὶ ἡ παραίτησις, τὴν ὁποίαν ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ, μοι εἶνε, ὀφείλω νὰ τὸ εἶπω, πολὺ δύσκολος. Δὲν παραιτοῦσι τόσον εὐκόλως νὰ τοῖς διαφύγῃ ὁμοίος θησαυρὸς χάριτος καὶ ἀγνότητος. Δότε μοι ὀλίγον καιρὸν, σὰς παρακαλῶ. Ἐπεκαλέσθητε τὴν τιμιότητά μου· ἐπιτρέψατέ μοι νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν σύνεσίν σας.

— Ἐστάθμισα καλῶς ὅ,τι ἤθελον νὰ σὰς εἶπω, ἐπανελάβην ἡ Λουκία, καὶ ἔχετε νὰ κάμετε μετὰ σπουδαίου αἰσθήματος καὶ μετ' ἀποφάσεως ἀμεταβλήτου.

— Δεσποσύνη, εἶπεν ὁ Μοζιρόν, πάραυτα κύριος ἐαυτοῦ γενόμενος καὶ ἀναλαμβάνων κοῦφον ὕφος καὶ τὸ διαφορῶμενον μειδίαμά του, πιστεύω βεβαίως ὅτι ἡ κρίσις εἶνε πρῶτος· ἀλλ' εἶνε προφανὲς ὅτι εἰς τὴν εὐτυχῇ ἡλικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεσθε, ἡ κρίσις αὕτη δύναται νὰ ὀριμάσῃ ἀκόμη. Ἐχετε τὸ θελκτικὸν αὐτὸ ἐλάττωμα, τὴν νεότητά· καί, εἰς τὰ ὀκτὰ καὶ δέκα ἔτη, διατρέχει τις τὸν κινδυνὸν νὰ κάμῃ σύγχυσις τοῦ ρομαντισμοῦ καὶ τοῦ ὄνειροπολήματος μετὰ τῆς πρακτικότητος καὶ τοῦ βίου.

— Ὅχι, δὲν εἶμαι τόσον ρομαντικὴ! εἶπεν ἡ Λουκία, καὶ ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲν ἀπατώμαι.

— Δὲν ἀπατάσθε, τὸ παραδέχομαι· ἀλλὰ τίς σὰς εἶπεν ὅτι δὲν ἠπατήθητε;

— Κύριε!...

— Συγγνώμην, δεσποσύνη! δὲν γνωρίζω, — καὶ δὲν θέλω νὰ γνωρίζω, — τὸν εὐτυχῇ ἀνθρώπον, ὅστις δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι προετιμῆθη ἀπὸ ὑμᾶς. Καὶ δὲν ἔχω λόγον νὰ ἐκτιμῶ καὶ ἐμπιστεύομαι αὐτὸν ὅπως ὑμᾶς.

— Μείνατε βεβαίως, κύριε, ὅτι εἶνε ἀξίος τοῦ ἔρωτός μου.

— Ἔστω! ἐντούτοις εἶνε ἐκπληκτικόν, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν λέγω ὅτι σὰς ἔπεισεν, ἀλλὰ μόνον δὲν σὰς μετέπεισεν εἰς τὸ διαβῆμα, τὸ ὅποιον αὐτὴν τὴν στιγμὴν κάμνετε.

— Τὸ ἀγνοεῖ καθόλου! εἶπε ζωηρῶς ἡ Λουκία· τὸ ἔπραξα μόνη, χωρὶς νὰ συμβουλευθῶ κανένα.

— Θέλω, καὶ ὀφείλω νὰ σὰς πιστεύσω. Ἄλλως τε, δὲν ἔχω τὴν ἐξουσίαν νὰ ζητήσω λόγον παρ' αὐτοῦ, ἀφ' οὗ δὲν γνωρίζω τίς εἶνε· καὶ δὲν εἶμαι ἐγώ, ὅστις ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσω παρ' ὑμῶν τὸν λόγον. Ἐπιτρέψατέ μοι μόνον νὰ πληροφορηθῶ ἂν οὗτος ἦνε γνωστὸς εἰς τὸν πατέρα σας.

— Εἶνε γνωστὸς εἰς τὸν πατέρα μου.

— Ἄ! Ὁ κύριος Δὲ Σερζὺ ἐν τούτοις δὲν μοι εἶπεν ὅτι ἐζήτησαν τὴν χειρὰ σας.

— Δὲν ἐζήτησε τὴν χειρὰ μου.

— Καλῶς! ἀλλὰ, ἐπανελάβην ὁ Μοζιρόν, ἐπιτείνων τὸ εἰρωνικὸν μειδίαμά του, τὸ συμφέρον τοῦ ἀπῆτει νὰ μὴ βραδύνη νὰ πράξῃ τοῦτο· δὲν θὰ ὠφελούσεν αὐτόν ἂν ἀφινε νὰ νομίζουσαν ὅτι ὑπεκφεύγει καὶ ὅτι ἔχει τοὺς λόγους του, διὰ τοῦτο.

Ἡ Λουκία ἔστη ἐπὶ τινὰ στιγμὴν ταραχθεῖσα. Ὁ Μοζιρόν ἤψατο τὸ ἀσθενὲς σημεῖον τῆς θέσεώς της.

— Ἄν ὁ πατήρ μου δὲν ἦνε ἀκόμη πληροφορημένος, εἶπεν, ὁ ἀδελφός μου γνωρίζει τὸν ἔρωτά μου καὶ τὸν ἐγκρίνει.

— Ἄ! ὁ εὐτυχὴς ἀντραστὴς μου ἔχει καὶ αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν νὰ ἦνε φίλος τοῦ ἀδελφοῦ σας;

Ἡ Λουκία ἐδίστασεν ἐπὶ στιγμὴν.

Δὲν ἤθελε νὰ φανερώσῃ τὸν Ροβέρτον, δὲν ἤθελε δὲ καὶ νὰ φανῇ ὅτι τὸν κρύπτει.

— Εἶνε φίλος τοῦ ἀδελφοῦ μου, εἶπεν ἀποφασιστικῶς.

Ὁ Μοζιρόν ἔσεισε τὴν κεφαλὴν ἐν σιωπῇ, κατ' ἀρχὰς ὡς ζητῶν νὰ μαντεύσῃ, ἔπειτα ὡς πιστεύων ὅτι ἐμάντευσεν.

— Καλλίστα! εἶπεν. Ὁ φίλος τοῦ ἀδελφοῦ σας ἔχει, τὸ ἀναγνωρίζω, περισσοτέραν ἐπιτυχίαν. Ἐν τούτοις ὁ κύριος Λουκιανὸς δὲν εἶνε ὁ διαθέτων τὴν χειρὰ σας καὶ ὅσον πολῦτιμος καὶ ἂν ἦνε ἡ ὑποστήριξις αὐτοῦ, δὲν δύναμαι νὰ ἀπελπισθῶ ἀκόμη.

— Οὕτω λοιπόν, κύριε, καὶ μετὰ τὰ πρὸς ὑμᾶς λεχθέντα, ἐπιμένετε;

Ὁ Μοζιρόν ἠγέρθη.

— Τὸ αἶσθημα, τὸ ὅποιον μοι ἐνεπνεύσατε, δεσποσύνη, εἶπεν, εἶνε πολὺ βαθύ καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἐξαλείψω αὐτὸ τόσον εὐκόλως καὶ τόσον ταχέως. Ὄφειλω ἄλλως τε διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ κυρίου Δὲ Σερζὺ, ὅστις μοι ἔδειξε τσαούτην ἀγαθότητα, νὰ ἀποσυρθῶ, ἂν ἔχω τὴν δυστυχίαν, ὥστε ἡ ἀρνήσις αὐτοῦ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ὑμετέραν.

Ἐχαιρέτισε τὴν Λουκίαν καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς ὁμίλους τῆς αἰθούσης.

Ἐῦρε τρόπον νὰ συναντηθῇ μετὰ τῆς Βάλδας.

— Λοιπόν, τῷ εἶπεν αὕτη χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἤλθετε πρόσωπον πρὸς πρόσωπον! μοι φαίνεται ὅτι πολὺ προωδεύσατε.

— Προώδευσα τόσον, ὅσον δὲν ἐφραναζόμην. Μὲ ἀνέτρεψεν ἐκ βάθρων ἐπὶ τινὰ στιγμὴν διὰ τῆς ζωηρότητός της! ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐπανελάβον πάσας μου τὰς ὀφειλάς.

— Τί ἤθελε λοιπόν ;
 — Τὸ πτωχὸν παιδίον! ἔλαβε τὴν ἀσύνητον γενναϊότητα νὰ μοὶ ὁμολογήσῃ ὅτι ἀγαπᾷ ἄλλον.
 — Καὶ σὰς εἶπε ποῖον ;
 — Ὅχι· ἀλλ' ἔχω τὴν δεξιότητα, ἐγὼ, νὰ ἤμαι διορατικὸς καὶ νὰ τὸν γνωρίζω, καὶ εἶνε μέγα λάθος — καὶ εἰς τὸ ζατρίκιον καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν — νὰ ἀποκαλύπτῃ τις τὸν βασιλέα.

Κ'

Οἱ ἐξ ἀπορρήτων εἰσέρχονται εἰς τὴν δρᾶσιν.

Ἡ Λουκία τὴν πρῶτην τῆς ἐπαύριον παρεκάλεσε τὸν ἀδελφόν της νὰ ἔλθῃ νὰ τῷ ὁμιλήσῃ καὶ νὰ τῷ διηγηθῇ ἐν ἐκτάσει πᾶσαν τὴν μετὰ τοῦ Μοζιρόν συνομιλίαν της, καὶ τὴν διακήρυξιν, ἣν χωρὶς οὐδένα νὰ συμβουλευθῇ, ἀνέλαβεν ἀφ' ἑαυτῆς νὰ κάμῃ εἰς αὐτόν.

Εἶπε πάντα ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν μικρὰν ἐμπειστημένον της Ἀγγελίαν.

Ὁ Λουκιανὸς ἐξεπλάγη ὀλίγον ἐκ τῆς ἀδελφῆς του, καὶ δὲν ὠργίσθη, διότι ἡ Λουκία παρεκάλεσεν αὐτὸν πρώτη νὰ ὑπάγῃ εἰς τοῦ Ροβέρτου ὅπως γνωστοποιήσῃ αὐτῷ τὰ συμβαίνοντα καὶ λάβῃ τὴν γνώμην του.

Ὁ Ροβέρτος παρετήρησεν ὅτι ἡ Λουκία ἦτο ἀνδρεία καὶ ἀγέρωχος, κατὰ τὴν συνήθειάν της· καὶ ὅτι ἐγένοντο καλῶς τὰ πράγματα· καὶ ὅτι ἐν ὅσῳ εἶχεν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὴν ἀληθῆ ἰσχύν, τὴν τιμὴν, τὴν δικαιοσύνην, τὸν εὐκρινῆ καὶ ἀγνὸν ἔρωτα, δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ φοβῆται νὰ ἀντιπαραταχθῇ κατὰ τῶν ψευδῶν δυνάμεων τοῦ μίσους, τοῦ δόλου καὶ τοῦ ψεύδους.

— Ἐχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Λουκιανός, καὶ συνεπῶς πρὸς τὸν χαρακτήρα σου ἐπλάσθης εὐθύς καὶ γενναῖος. Οὐχ ἦττον βλέπω δύο κινδύνους εἰς τὴν γνωστοποίησιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Λουκία.

— Ὅποιους ;

— Πρῶτον, ὁ Μοζιρόν δύναται νὰ σὲ καταγγεῖλῃ εἰς τὸν πατέρα μου καὶ νὰ ποὶ κλείσῃ τὸ μέγαρον Δὲ Σερζύ. Ὅθεν νομίζω ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον ἂν δὲν ἐφανερῶνεσο διὰ νὰ δύνασαι νὰ ἔρχῃσαι εἰς τὴν οἰκίαν καὶ νὰ ἐξακολουθῆς νὰ βλέπῃς τὴν Λουκίαν.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ἀλλ' ὁ Μοζιρόν καὶ ἡ κυρία Δὲ Σερζύ— ἦτις, εἶμαι βέβαιος, ὅτι εἶνε σύμφωνος μετ' αὐτοῦ, — οὐδὲν συμφέρον ἔχουσι νὰ γνωρίσωσι τὴν θέσιν μου καὶ φανερώσωσι ἀντιζηλίαν, ἦτις, ἐν γένει, δὲν θὰ ἦνε ἡ πρώτη καὶ μόνη. Ἐπειτα, ἐν ὅσῳ ὁ Μοζιρόν δὲν ἐγένετο ἐπισήμως δεκτὸς ὑπὸ τοῦ κυρίου Δὲ Σερζύ, τὰ πράγματα δὲν εἶνε τόσο προχωρημένα ὥστε νὰ ἐκτεθῇ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Λουκίαν τοῦ νὰ μὴ με βλέπῃ, καὶ νὰ τὴν ὠθήσῃ εἰς τὰ ἔσχατα. Σὺ μένεις πλησίον τοῦ πατρὸς σου, ἵνα προστατεύῃς τὴν ἀδελφὴν σου· ἀλλὰ σὺ εἶσαι ἐλεύθερος, εἶσαι κύριος τῆς περιουσίας σου, αὐριον δύνασαι νὰ ἔχῃς οἰκίαν ἰδίαν, ὅπου θὰ κατέφευγεν ἡ Λουκία. Ὁ Μοζιρόν, ἐν τῇ ἀμφιβόλῃ θέσει του, δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθῆσῃ ἐπιμένων νὰ τὴν νυμφευθῇ, μετὰ τοιοῦτον θόρυβον. Τὸν θόρυβον αὐτὸν διὰ τὴν Λουκίαν καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς εἶνε πρόδηλον, ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐκάμνομεν. Ἀλλ' ὁ Μοζιρόν, ὑπὸ τῆς πλεονεξίας, θὰ τὸν ἔκαμεν χωρὶς νὰ διστάσῃ, ἐκτός τοῦ ὅτι πιστεύω ὅτι εἶνε ἱκανὸς νὰ τὸν κάμῃ καὶ ἕνεκα τοῦ πάθους.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Λουκιανός, λέγεις τὴν ἀλήθειαν.

— Κατὰ συνέπειαν, ὁ πρῶτος αὐτὸς κίνδυνος, ὅστις σὲ κατετρόμαζε, δὲν ὑφίσταται. Ποῖος εἶνε ὁ ἕτερος ;

— Ὡ! δὲν θὰ εἶπω τώρα λόγον παράδοξον· ὁ κίνδυνος αὐτὸς εἶνε βεβαίως· ἰδοὺ τὸ πᾶν.

— Ἐ, λοιπόν, ποῖα εἶνε αὕτη ἡ βεβαιότης ;

— Μὰ τὴν πίστιν μου! φίλε μου... εἶνε μονομαχία μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ Μοζιρόν.

— Ἄ! τὴν φορὰν αὐτὴν ἔχεις δίκαιον, εἶπεν ὁ Ροβέρτος γελῶν· τοῦτο δὲν εἶνε βεβαιότης, εἶνε πιθανότης.

— Παράδοξον! ὁμιλεῖς περὶ αὐτῆς πολὺ ἐπιπολαίως, μοὶ φαίνεται.

— Ὅχι ἐπιπολαίως, εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ἀλλ' ἡσύχως. Ναί, εἶνε ἐνδεχομένη, πολὺ ὀλίγον βεβαία, καὶ ὀφείλω νὰ ἀντιμετωπίσω καὶ θὰ τὴν ἀντιμετωπίσω ἀνευ κομπορημοσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνευ φόβου.

— Γνωρίζω τὴν ἀνδρείαν σου. Ἀλλ' ὁ ἀπεχθὴς αὐτὸς Μοζιρόν λέγεται ἀσφαλῆς εἰς τὸ πιστόλιον.

— Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ μονομαχήσῃ τις μετ' αὐτοῦ διὰ πιστολίου.

— Εὐρίσκει πάντοτε τὸν τρόπον νὰ προκαλῆται.

— Τίμιος ἀνθρωπος, δυσκόλως τῷ ὄντι γνωρίζει τὰς ἀθλιότητας τῶν ἀθλίων. Ἀλλ' ἔχω πολὺ ψυχρὸν τὸ αἷμα, καὶ εἶμαι εἰδοποιημένος.

— Τότε, εἶπεν ὁ Λουκιανός, μετὰ τσαύτας ἀτυχεῖς ὑποθέσεις, δὲν πιστεύω αὐτὸς νὰ σὲ προκαλέσῃ.

— Ἀπατάσαι· διὰ τὰς αἰτίας, τὰς ὁποίας γνωρίζεις, καὶ δι' ἄλλας, τὰς ὁποίας ἀγνοεῖς, πιστεύω ὅτι θὰ με προκαλέσῃ.

— Καὶ θὰ μονομαχήσῃς διὰ τοῦ ξίφους ; Ἀλλ' εἶνε καὶ εἰς τὸ ξίφος πρῶτος !

— Καὶ ἐγὼ, δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς, δὲν εἶνε ἀληθές ; ἀφ' ὅτου δὲν μεταχειρίζομαι ὄπλα.

— Ὁ Μοζιρόν τὸ ἤξευρε, πόσον καλῶς σκέπτεσαι !

— Ἀδιάφορον ! εἶπεν ὁ Ροβέρτος, ἔχω τὸν βραχίονα εὐκαμπτον, τὴν χεῖρα στερεάν, τὸ βλέμμα ἤρεμον, σταθερὸν καὶ τίμιον ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὴν συνείδησιν τοῦ δικαίου μου ἐν τῇ καρδίᾳ. Μετὰ τούτων, Λουκιανέ, καὶ τοῦ ξίφους, ὑπερασπίζεται τις τὴν ζωὴν αὐτοῦ. Ὑπόθεσε ὅτι θὰ τραυματισθῶ, ἀλλ' ἔσως δὲν θὰ ἀποθάνω· ὑπόθεσε ὅτι ἐφρονεύθην, νομίζω ὅτι ἡ ὑπόθεσις εἶνε ἀνταξία τοῦ κινδύνου.

— Ἄ! ἀγαπητὲ ἀδελφέ, εἶσαι ἀπτόητος ! εἶπεν ὁ Λουκιανός, σφίγγων τὴν χεῖρα τοῦ Ροβέρτου, εἶσαι ἱκανὸς νὰ μάς ἀπαλλάξῃς τῆς ἐχθίδος αὐτῆς !

Τὴν αὐτὴν στιγμήν εἰσῆλθεν ὁ ὑπηρέτης τοῦ Ροβέρτου, κομίζων σήμεϊωσιν, ἧς περιέμενε τὴν ἀπάντησιν.

Ὁ Ροβέρτος ἐξέπτυξε τὴν σημείωσιν, ἀνέγνω αὐτὴν, καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ὑπηρέτην :

— Εἰπέ, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἀναγγεῖλωσιν εἰς τὴν κυρίαν Μαρουσσέ ὅτι θὰ μεταβῶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἑνδεκάτην ὥραν.

— Κυρία Μαρουσσέ ! εἶπεν ὁ Λουκιανός, ἀμα ἐξεληθόντος τοῦ ὑπηρέτου· εἶσαι λοιπὸν ἰατρός της ;

— Μάλιστα, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ φίλου μου διδάκτορος Δουραντέλ.

— Γνωρίζεις ὅτι ψιθυρίζουν περὶ τοῦ Μοζιρόν καὶ αὐτῆς.

— Τὰ γνωρίζω, εἶπεν ὁ Ροβέρτος· — ὄχι ὅμως παρ' αὐτῆς, προσέθετο γελῶν. — Μόνον, εἶπεν ἐγειρόμενος, ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι ἔχει βαρεῖαν τῆς ἀσθενείας κρίσιν, καὶ ἔχω νὰ κάμω πολλὰς ἐπισκέψεις πρὸ τῶν ἑνδεκα, πρέπει νὰ σὲ ἀφήσω. Ὑπαγε καὶ εἰπέ εἰς τὴν Λουκίαν ὅτι κάλλιστα ἔκαμεν ὅ,τι ἔκαμε καὶ ὅτι τὴν εὐχαριστῶ, διότι ἐφάνη τόσο ἀνδρεία !

Ἡ Ὀκταβία, ὅτε μετέβη ὅπως ἀποχαιρετίσῃ τὴν κυρίαν Δουραντέλ, ἔλαβε πολλὰς περὶ τοῦ Ροβέρτου πληροφορίας παρὰ τοῦ διδάκτορος Δουραντέλ.

Οὗτος πάλιν οὐδὲν ἄλλο καλλίτερον ἐζήτηε ἢ νὰ ὁμιλῇ περὶ τοῦ φίλου αὐτοῦ· διηγήθη τὸν βίον, τοὺς ἀγῶνας, τὰς ἐργασίας τοῦ Ροβέρτου· οὐδενὸς ἐπαίνου ἐφέισθη ὅπως ὑψώσῃ αὐτόν· ὁ ἀνθρωπος παρ' αὐτῷ ἰσοῦτο πρὸς τὸν ἱατρὸν· ἡ ἀφιλοκέρδεια καὶ ἡ ἀφωσίωσις αὐτοῦ ἦσαν ἀντά-

ξιαί τῆς ἐπιστήμης του ἦτο κατὰ πάντα ἄξιος τῆς εὐδοκίμησης καὶ τῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ὁ Ὀκταβία ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια ὑψαριστημένη, πλήρης ἐμπιστοσύνης καὶ ἐλπίδος.

Ὁ Ροβέρτος, ὅτε τὴν πρῶταν ταύτην μετέβη κατὰ τὴν πρόσκλησίν της, ἐγένετο δεκτὸς ὡς φίλος.

Εὐρεν αὐτὴν πραγματικῶς ὑποφέρουσαν καὶ λίαν καταβεβλημένην.

Δὲν ἦτο ἐν τούτοις ἡ γυνὴ αὕτη ἀδυνατοῦ καὶ φιλασθένου φύσεως, ἀλλ' ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἐστερεῖτο δραστηριότητος καὶ ἐνεργητικότητος· καὶ ἐξησθενημένη ψυχὴ ἐξησθένου τὸ σῶμα.

Ὁ Δουραντέλ ἐθεράπευεν αὐτὴν διὰ πραϋντικῶν ἰατρικῶν, ὁ Ροβέρτος τῇ ἔγραψε συνταγὰς δυναμωτικῶν φαρμάκων.

— Μόνον, τῇ ἔλεγε γράφων τὴν συνταγὴν αὐτοῦ, δὲν εἶνε μόνον τὰ νεῦρά σας, νομίζω, τὰ ὅποια ἔχουσιν ἀνάγκη θεραπείας.

— Ἄ! ἀληθῶς, ἀπήντησε μελαγχολῶσα.

Ἦτο πρωτοφανὴς τῷ Ροβέρτῳ ὅτι ἔσχεν ἡ κυρία Μαρουσσὴ τὴν προτεραιάν μετὰ τοῦ Μοζιρόν σκηνὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον σφοδρὰν, καὶ ὅτι ἡ ἀδιαθεσία αὐτῆς οὐδεμίαν ἄλλην εἶχεν αἰτίαν.

Ὁ Ροβέρτος ἐπανελάβε :

— Ὁλιγοήμερος ἐν τῇ ἐξοχῇ διαμονῇ βεβαίως πολὺ θὰ ἦτο ὠφέλιμος· ἐσκέφθητε ἐπὶ τῆς προτάσεως, τὴν ὁποίαν προχθὲς ἐγὼ καὶ ὁ Δουραντέλ σας ἐκάμομεν; Ἄν ἠδύνασθε νὰ μείνετε δύο ἢ τρεῖς μῆνας εἰς τὰ περίξ τῶν Παρισίων; . . .

— Ἄνωφελές καὶ νὰ διανοηθῆ τις περὶ αὐτοῦ! διέκοψε ζωηρῶς. Δὲν δύναμαι νὰ ἀφήσω τοὺς Παρισίους!

— Δὲν δύνασθε; Ἐν τούτοις εἰσθε ἐλευθέραι.

— Ἄν ἦμαι ἐλευθέραι! ἀνέκραξεν. Ἄ! ναί, εἶμαι ἐλευθέραι, βέβαιαι! ἐλευθέραι νὰ ἀναχωρήσω ἀπὸ τῆς Γαλλίας! δὲν ἀρκεῖ νὰ μοι τὸ ἐπιτρέπωσι, τὸ ἀπαιτοῦσι. Καὶ μάλιστα μακρύτερον θὰ ὑπάγω, αὐτὸ θὰ ἦνε τὸ καλλίτερον! ὦ! κατὰ τοῦτο εἶμαι πάρα πολὺ σύμφωνος μὲ τοὺς ἰατροὺς!

Ὁ Ροβέρτος ἐνόησεν. Ὁ Μοζιρόν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σπανιώτερον ἐφοῖτα παρὰ τῇ κυρίᾳ Μαρουσσῇ, καὶ, ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῆς παρουσίας αὐτῆς, ἠγωνίζετο νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ· τοῦτο ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἐπισυμβάσης λογομαχίας.

— Ὅτε ἔλεγον ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἀφήσω τοὺς Παρισίους ἢ ἐκφρασίς δὲν ἦτο ὀρθή· δὲν θέλω νὰ ἀφήσω τοὺς Παρισίους· ἰδοὺ ἡ ἀλήθεια, διδάκτωρ. Εἶμαι ἤδη μόνη!

— Μόνη;

— Ναί, μόνη! διὰ τοῦτο ὑποφέρω, διὰ τοῦτο ἀποθνῆσκω.

Τέλος! ἔχετε φίλους! εἶπεν ὁ Ροβέρτος.

— Εἶνε γνώριμοι, διδάκτωρ· ὑπάρχουσι ποτε τόσοι φίλοι; Ἐγὼ δὲν ἔχω τοιοῦτους. Ἀπώλεσα πάντας. Ἐνεκεν τῶν ἰδίων μου σφαλμάτων ἴσως. Εἶχον ἓνα, πολὺ ἀρχαῖον, πολὺ ἀφωσιωμένον, πολὺ ἐγκάρδιον. Τὸν γνωρίζετε, τοῦλάχιστον κατ' ὄνομα, ἔχει τὰς ιδέας σας, νομίζω. Εἶνε ὁ Πέτρος Ὁβριόν, ὁ δικηγόρος.

— Βέβαιαι, τὸν γνωρίζω, εἶπεν ὁ Ροβέρτος· εἶνε ἀνθρώπος πολλῶν πλεονεκτημάτων καὶ μεγάλης καρδίας.

— Ἦτο συνδεδεμένος μετὰ τοῦ συζύγου μου ἐκ παιδικῆς ἡλικίας, ἐπανελάβε ἡ Ὀκταβία. Ἐτρεφε πρὸς ἐμὲ πολλὴν φιλίαν — καὶ μάλιστα, προσέθηκε μειδιῶσα, ἴσως κατὰ τι ἀνώτερον τῆς φιλίας. Ἄλλ' ἂν ἦμαι καλῶς πληροφορημένη, ἔμαθον τοῦτο ἀπὸ γυναικῶν, αἵτινες πάντοτε ἔχουσι πληροφορίας περὶ τῶν τοιούτων πραγμάτων, διότι οὐδέποτε αὐτὸς ἀφήκε νὰ τῷ διαφύγῃ λέξις ἢ σημεῖον, τὸ ὅποσον ἠδύνατο νὰ δώσῃ ὑπόνοιάν τινα. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου μου, καθ' ὅλον τὸ ἔτος τῆς

ἀπουσίας μου, μοι ἔγραψε τὰς τρυφεροτέρας ἐπιστολάς. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου, ἔδραμε πρῶτος. Ἄλλὰ τί νὰ εἶπω; μὲ ἐφόβιζεν. Βεβαίως δὲν ἦτο καὶ πολὺ ἡλικιωμένος· ἦτο τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν περίπου· ἀλλ' ἦτο τόσοσ βαρὺς, τόσοσ σπουδαῖος! ἤμην εὐτυχὴς ἐκ τῆς φιλίας του, ὁ ἔρωσ του μοι ἐπροξένει φόβον. Ἔβλεπον καλῶς ὅτι ἡ ψυχρότης μου τὸν ἐψύχραινεν. Ἦρχετο σπανιώτερον. Καὶ δὲν ἦλθε πλέον ἀπὸ . . . ἀπὸ τινῶν μνηνῶν.

— Κρίμα! εἶπεν ὁ Ροβέρτος· ἦτο καλὸς καὶ ἔπρεπε νὰ σὰς νουθετῆ καὶ νὰ σὰς παρηγορῆ.

— Ἄ! τὸ ἐσκέφθη πολλὰκις, ἐπανελάβε ἡ Ὀκταβία. Ἐτερος φίλος πιστὸς — καὶ ὅστις δὲν μὲ ἀνησυχεῖ ποσῶς — ἦτο ὁ φίλος ὑμῶν, ὁ διδάκτωρ Δουραντέλ. Ἄλλ' οὐδέποτε μοι ἐπέτρεψε νὰ συμβουλευώμαι αὐτὸν ἢ ὡς ἰατρὸν . . .

Ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν μετὰ τινος θλιβεροῦ μειδιάματος.

— Εἶμαι πολὺ βεβαία διὰ τί, προσέθηκεν· εἶχεν ἀδικον, νομίζω, εἰς τοὺς φόβους του, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ μνησικακῶ κατ' αὐτοῦ. — Βλέπετε, διδάκτωρ, πόσους ὀλίγους φίλους ἀληθῶς ἔχω. Διότι ἀπὸ πολὺ ὀλίγον χρόνον σὰς γνωρίζω, ὥστε νὰ τολμήσω νὰ σὰς δώσω τὸν τίτλον τοῦτον.

— Δὲν πρέπει, τῷ ὄντι, ἐπανελάβε ὁ Ροβέρτος, νὰ δώσητε αὐτὸν εἰς κανένα, ὅστις δὲν ἐκέρδησεν αὐτὸν διὰ μακρὰς δοκιμασίας. Εἶπατε λοιπὸν μόνον, ἀγαπητῇ κυρία, ὅτι εἶμαι ἀνθρώπος ἔχων πρὸς ὑμᾶς πραγματικὴν καὶ βαθεῖαν συμπάθειαν, καὶ περιπλέον, ὅτι εἶμαι τίμιος ἀνθρώπος, εἰς τὸν ὅποσον δύναται τις νὰ ἐξομολογηθῆται.

— Καλῶς, ἀνέκραξε μετὰ περιχαροῦς καὶ θελκτικῆς ζωηρότητος, θέλετε νὰ σὰς ἐξομολογῶμαι; θέλετε νὰ σὰς ἐμπιστεύωμαι;

— Καὶ πολὺ μάλιστα, κυρία! ἀπήντησε μετ' εἰλικρινοῦς καὶ ἀποφασιστικοῦ τόνου ὁ Ροβέρτος. Καὶ ὀφείλω ἀκόμη νὰ σὰς εἶπω, καὶ πρὸς ὑμᾶς τὴν ἰδίαν, ὡς εἶπον καὶ πρὸς τὸν Δουραντέλ, πράγμα τι, τὸ ὅποσον ἀγνοεῖτε· δηλαδὴ ὅτι δύνασθε νὰ χρησιμεύσητε εἰς ἐμὲ περισσότερον ἢ ὅσον θὰ χρησιμεύσω ἐγὼ εἰς ὑμᾶς, καὶ ἐν ἀγνοίᾳ ὑμῶν, ἔχομεν, νομίζω, κοινὸν συμφέρον καὶ κοινὴν αἰτίαν.

— Ἀληθῶς; . . . εἶπεν ἡ Ὀκταβία ἐκπληκτος. Δὲν δισταζῶ πλέον, καὶ θὰ σὰς ἀνοίξω ὅλην μου τὴν καρδίαν.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκμυστηρεύσεως αὐτῆς πολὺ ὀλίγα τῷ Ροβέρτῳ ἐνδιαφέροντα πράγματα εἶχεν. Αἱ εἰκασίαι τοῦ Δουραντέλ ἦσαν καθ' ὅλα ὀρθαί. Ἡ Ὀκταβία ἀφήκε νὰ ἀγαπηθῆ ὑπὸ τοῦ Μοζιρόν, θαμβωθεῖσα μᾶλλον ἢ δელασθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας πάθους, νεαροῦ δι' αὐτὴν, ὅπερ ἐκολάκευε τὴν ἀλαζονίαν αὐτῆς καὶ ἐξηπάτα τὴν καρδίαν της.

Κατελήθη ὑπὸ μέθης ἐπὶ ἑξ ἑβδομάδας, καθ' ἃς ἔζη ὡς ὄνειροπόλος.

Διὰ τίνος τρόπου ἀνένηψεν; Ἰδοὺ ὅτι ἠγνῶει ὁ Δουραντέλ, ἰδοὺ ὅτι αὐτὴ εἶπε τῷ Ροβέρτῳ.

Ἡμέραν τινὰ ἦλθε πρὸς αὐτὴν ὁ Μοζιρόν ὠχρὸς καὶ ἀπελπίς.

Δὲν ἀπήντησε κατὰ πρῶτον εἰς τὰς ἀνησυχαστικὰς αὐτῆς ἐρωτήσεις, ἀναμιμνησκούσης αὐτῷ ὅτι ἀπὸ τινῶν ἤδη ἡμερῶν εὐρεν αὐτὸν πολυμέριμον καὶ τεθλιμμένον.

Ἡ καταστροφὴ, ἣν ἐφοβεῖτο, ἐπῆλθεν· εὐρίσκετο εἰς δεινοτάτην θέσιν· ἦτο ἠτιμασμένος, ἦτο ἀπωλωλὸς! τὸ μόνον καταφύγιον δι' αὐτὸν ἦτο ὁ θάνατος. Ἡθέλησε μόνον νὰ ἐπανιδῆ αὐτὴν διὰ τελευταίαν φοράν, καὶ ἤρχετο νὰ ἀποχαιρετίσῃ αὐτὴν.

Ἐκτὸς ἑαυτῆς ἐκ τοῦ τρόμου, παρεκάλεσεν αὐτὸν δακρῶσα, νὰ τῇ εἴπῃ τουλάχιστον ποῖον ἦτο τὸ αἰφνίδιον τοῦτο κτύπημα, ὑφ' οὗ προσεβλήθη. Τὸ ἠρνήθη ἐκεῖνος ἐπισήμως. Εἶχον εἶπει ἤδη περὶ αὐτοῦ πολλὰ! ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ· ἐξῆλθεν. Ἄλλ' αὕτη προσεκολλήθη αὐτῷ, ἐκυλί-

σθη εἰς τὰ γόνατά του, παρεκάλεσεν, ἰκέτευσεν αὐτὸν νὰ ὀμιλήσῃ.

Ἐτελείωσε τότε ὁμολογῶν ὅτι ἤθελε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἤθελεν, εἶχεν ἀνάγκην, ἐν τῷ ἄμα σπουδαίου χρηματικοῦ ποσοῦ. Δὲν τὸ εὔρεν οὐδαμῶθεν καὶ εἰς οὐδεμίαν τιμὴν· δὲν θὰ τὸ εὔρισκεν. Ὅπως λοιπὸν διαφυλάξῃ τοῦλάχιστον τὴν τιμὴν του, τῷ ἔμεινε νὰ πετάξῃ τὸν ἐγκέφαλον αὐτοῦ. Ἡ Ὀκταβία δὲν εἶχεν εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς ὄλην τὴν ἀναγκαίαν ποσότητα· ἀλλ' ἦτο δυνατόν νὰ προμηθευθῇ αὐτὴν διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς. Ἐξω φρενῶν, προσήνεγκεν αὐτῇ τῷ Μοζιρόν.

Παρωργίσθη καὶ ἠγανάκτησεν.

Νὰ δεχθῇ τὴν προσφορὰν ταύτην παρ' αὐτῆς! Καὶ δὲν ἦτο τοῦτο ἐτέρα μορφή τῆς ἀτιμίας; Ὅχι, ὄχι, ὁ θάνατος μυριάκις ἦτο προτιμότερος δι' ἓνα εὐγενῆ· ὁ θάνατος μόνος ἠδύνατο νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τοιαύτην κατάστασιν!

Συνήφθη πάλιν τρομερά. Ἡ δυστυχὴς γυνή, ἐκπληκτος, ἤρξατο ἐκ νέου ἐξορκίζουσα αὐτὸν μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ὅπως δεχθῇ ἐξ αὐτῆς τὴν σωτηρίαν. Ἄν ἀπέθνησκεν αὐτός, θὰ ἀπέθνησκε καὶ αὐτὴ μετ' αὐτοῦ. Ἄν συγκατένευε νὰ δανείσῃ αὐτῷ τὴν ποσότητα ταύτην, ἡ τιμὴ του ἐσώζετο· — τὸ πρᾶγμα θὰ ἔμεινε μυστικὸν μεταξὺ αὐτῶν· — ἡμέραν τινα θὰ ἀπέδιδεν αὐτῇ τὴν ὀφειλήν. Ἐγένετο ταῦτα λέγουσα εὐγλωττος, θελητικὴ, ἀκαταγώνιστος.

Ὁ Μοζιρόν ἐδέχθη.

Αὕτη ἔδωκεν αὐτῷ μετὰ πάσης ταχύτητος τὴν ὑπογραφὴν αὐτῆς ὅπως δραμῶν παραλάβῃ τὴν ἀναγκαίαν αὐτῷ ταύτην ποσότητα.

Ἡ Ὀκταβία δὲν εἶπεν εἰς τὸν Ροβέρτον τὸν ἀριθμὸν τοῦ ποσοῦ, καὶ διὰ τί ὁ Μοζιρόν ἦτο ἠτιμασμένος μὴ δεχόμενος αὐτό.

Ἀναχωρήσαντος τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς, ἡ ὑπὸ τοσοῦτων συγκινήσεων προσβληθεῖσα Ὀκταβία ἐπανέλαβε βαθμηδὸν τὰς αἰσθήσεις αὐτῆς· ἐσκέφθη, διηρεύνησεν ἑαυτήν.

Πρώτη ἀμφιβολία ἐπῆλθεν εἰς τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

Ἄρ' ἔτι ἀληθῶς τίμιος ἀνὴρ, ἂν ἐσκέπτετο διὰ τελευταίαν φορὰν, πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, νὰ ἐπανιδῇ τὴν γυναῖκα, τὴν ὁποίαν ἠγάπα, δὲν θὰ ἤρχετο νὰ ἐναγκαλισθῇ αὐτὴν, χωρὶς νὰ τῇ εἴπῃ λέξιν, καὶ μετὰ ταῦτα θὰ ἐξώφλει τοὺς λογαριασμούς του;

Ἀπεδίωξε μετ' ἀγανάκτησεως τὴν κακὴν ταύτην σκέψιν.

Ἀλλὰ δὲν παρήλθεν ἡ ἡμέρα ἐκείνη, χωρὶς νὰ ἐπιχύσῃ αὐτῇ φῶς τρομερόν. Ὁ Μοζιρόν δὲν τῇ εἶπεν ὄλην τὴν ἀλήθειαν, καὶ αὕτη ἐκτήσατο τὴν βεβαιότητα καὶ τὴν ἀπόδειξιν, ὅτι ὁ ἀπελισμός αὐτοῦ ἔσχεν ὠρισμένην ἡμερομηνίαν καὶ βεβαίαν λήξιν, καὶ ὅτι ἡ τραγῳδία ἦτο ἀπλῶς κωμῳδία.

Ἦτο τρομερὸν κτύπημα τοῦτο διὰ τὴν Ὀκταβίαν.

Οὕτω λοιπόν, ὁ ἔρωσ οὗτος, εἰς ὃν τόσον τυφλῶς αὕτη παρεδόθη, τὸ αἶσθημα τοῦτο, ὅπερ ἀπετέλει τὴν χαρὰν, τὴν ὑπερῆφανίαν, τὴν ἔκστασιν καὶ παραφορὰν αὐτῆς, πάντα ταῦτα ἦσαν ἀναμφιβόλως ψεῦδος, δέλεαρ καὶ προδοσία. Ἐπίστευσεν ὅτι ἠγαπήθη δι' ἑαυτὴν τὴν ἰδίαν, διὰ τὴν χάριν της, διὰ τὴν ἐρώσιν, τὴν ἀφοσιωμένην καὶ τρυφερὰν καρδίαν της... Καὶ ἦτο δυνατόν νὰ ἠγαπήθη μόνον διὰ τὰ χρήματά της!

Ἦτο φρικτὸν τοῦτο κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην· ἦτο ὅμως φρικτότερον, ὅτε ἡ Ὀκταβία ἐστρέφετο πρὸς τὰς παρελθούσας ἡμέρας.

Ἡ πικρὰ αὕτη σκέψις ἐδηλητηρίαζε καὶ αὐτὸ τὸ ἀγαθὸν παρελθόν της. Αἱ ἑξ ἑξ λοιπὸν αὐταὶ ἐβδομάδες τῆς μέθης ὑπῆρξαν ἑξ ἐβδομάδες ἀπάτης; Τότε ἦτο γελοία, διότι ὑπῆρξεν ἀγέρωχος, ἦτο ἠλιθία, διότι ὑπῆρξεν εὐτυχής;

Καὶ αὐτὸν τὸν μαρκήσιον Μοζιρόν, τὸν εὐγενῆ, τὸν στρατιώτην, τὸν ἀνδρείον, τὸν ὁποῖον ἐθαύμαζεν ὅσον καὶ ἠγάπα, ὤφειλε νῦν νὰ περιφρονήσῃ!

Νὰ περιφρονήσῃ! — καί, πρᾶγμα καταπληκτικόν, ἐπίεξε τὴν καρδίαν της, καὶ ἠσθάνετο ὅτι τὸν ἠγάπα πάντοτε!

Ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ταύτης ἡμέρας, ἤρξατο ἡ βάσανος αὐτῆς.

Μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἦτο, πρὸ τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν, ἂν μὴ δεδικαιωμένη, τοῦλάχιστον συγκεχωρημένη ἐκ τῆς πτώσεως αὐτῆς, ὑπὸ τινος ἐλπίδος· ὁ Μοζιρόν τῇ ὠρκίσθη ὅτι θὰ γείνη σύζυγος αὐτῆς. Ἀλλὰ, δὲν ἤθελε νὰ ἀρχίσῃ καταστρέφων αὐτὴν, συνενούμενος μετ' αὐτῆς διὰ τοῦ γάμου τούτου, καὶ ἀπολαμβάνων τὴν περιουσίαν τοῦ μικροῦ υἱοῦ της. Ἄλλ' ἐπίστευεν ὅτι δύναται νὰ ἐπιστηριχθῇ μετὰ βεβαιότητος σχεδὸν ἐπὶ τινος κολοσσιαίας ὑποθέσεως, τῆς ὁποίας εἰσῆγαγεν αὐτὸς τὴν ιδέαν, καὶ ἥτις θὰ πλουτίσῃ αὐτόν· τότε, θὰ ἐνυμφεύετο αὐτὴν ἄνευ ἐνδοιασμῶν. Αὕτη ἦτο ἡ παγίς, εἰς ἣν ἔπεσεν αὕτη.

Τώρα δὲν ἐτόλμα νὰ πιστεύῃ εἰς τίποτε. Ὁ Μοζιρόν ἐπροσπάθησε καὶ ἐπροσπάθει πάντοτε νὰ διαβεβαιούσῃ αὐτὴν· ἀλλὰ αἱ ἀμφιβολίαι αὐτῆς ἐπῆρχοντο κατ' αὐτῆς ἀδιακόπως.

Δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ πιστεύσῃ, καὶ οὐχ ἦττον δὲν ἤθελε καὶ νὰ μὴ ἀπελπίζηται.

Ἐπῆρχον στιγμαί, καθ' ἃς ἔλεγε καθ' ἑαυτήν, ὅτι ὁ Μοζιρόν δὲν ἦτο ἴσως τόσον ἔνοχος· ὅτι εἰς πάντα ταῦτα τὰ συμβάντα ὑπῆρχε πεπωμένον τι· τοῦτο ἐγένετο, διότι θέλων νὰ ὑψωθῇ, κατέπεσε χαμηλότερα· ὅτι τότε ἦτο σκληρόν νὰ τὸν ἀποθαρρύνῃ καὶ νὰ τὸν καταθλίβῃ· ὅτι αὐτὸς τὴν ἠγάπα ἀναμφιβόλως πάντοτε· ὅτι καὶ αὕτη ἔπρεπε νὰ τὸν ἀγαπᾷ ἀκόμη.

Ἐν ὅσῳ δὲν περιεφρονεῖτο, εἶχε δυνάμεις νὰ ἐξακολουθῇ ἐκτιμῶσα αὐτὸν ὀλίγον.

Αὐτὸς ἐν τούτοις, κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐλάμβανεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν κόπον νὰ οἰκονομῇ τὰ ὄνειροπολήματά της. Χαμηλὴ τῇ φωνῇ καὶ κεκλιμένη τῇ κεφαλῇ ὠμολόγησε τῷ Ροβέρτῳ, ὅτι ἔκαμεν εἰς αὐτὸν δύο νέα δάνεια, καὶ δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ ἀρνηθῇ αὐτῷ καὶ ἄλλα.

Ἴδου εἰς ποίαν θέσιν εὐρίσκετο! αὕτη δὲν διώκει αὐτόν, αὐτὸς ἐγκαταλείπει αὐτήν. Καὶ ἡ βάσανος αὐτῆς εἶνε διπλασία ὡς ἐκ τοῦ αἰσχους!

— Σὰς ἐδειξα τὴν ἀσθενειάν μου, εἶπε τῷ Ροβέρτῳ καταστρέφουσα τὸν λόγον, σὰς ἠνέψα τὸ τραῦμά μου ἄνευ ἐπιφυλάξεως, ἴσως ἄνευ αἰδοῦς. Τώρα τί δύναμαι νὰ περιμένω παρ' ὑμῶν; Βεβαίως ὄχι γνωμοδότησιν, ἰατρῆ, ἀλλ' ἐγγχειρήσιν, χειρουργεῖ! Πρέπει νὰ ζητήσετε καὶ μοὶ δώσετε τὴν ἀπόδειξιν ὅτι ὁ ἀνθρωπος αὐτὸς εἶνε ἀπατεῶν καὶ ἀθλιος, ὅτι δὲν με ἀγαπᾷ, ὅτι ποτὲ δὲν με ἠγάπησε· πρέπει νὰ ἐκρίζωσετε ἀπὸ τῆς καρδίας μου τὸν χαῦνον καὶ ἀνάξιον ἔρωτά μου! Πρέπει αὐτόν... Ἀλλὰ, σὰς γνωστοποιῶ ὅτι νομίζω ὅτι θὰ ἀποθάνω δι' αὐτόν.

Ὁ Ροβέρτος, ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν ἡ Ὀκταβία, ἔμεινε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σκεπτόμενος, ἔπειτα ἀνηγέρθη.

— Εὐγνωμονῶ κυρία, διὰ τὴν ἐκμυστήρευσίν σας, τῇ εἶπε σὰς ζητῶ τὴν ἀδειαν νὰ σταθμίσω ὅ,τι μοὶ ἐφανερώσατε, καὶ νὰ σκεφθῶ ὅ,τι ὀφείλω νὰ πράξω. Θὰ προσθέσω μόνον ὅτι, χάριτι θεῶν, αἱ ὑγιεῖς, ὡς ἡ ὑμετέρα, κράσεις, δὲν εἶνε ποτὲ ἀθεράπευτοι, καὶ ὅτι ἔχω πολλὰς ἐλπίδας, ὅτι θὰ θεραπευθῶμεν.

ΚΑ'

Ἡ παραφυλάττουσα παρεφυλάχθη.

Ὅτε ἡ Λουκία ἐγνωστοποίησεν εἰς τὴν Ἀγγελίαν τὴν ὑπεροπτικὴν ὁμολογίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν εἰς τὸν Μοζιρόν, εὔρε τὴν μικρὰν ἐμπιστευομένην αὐτῆς ὀλιγώτερον τοῦ Λουκιανοῦ ἀνήσυχον.

Ἄλλ' ὅ,τι προὔξενει ἀνησυχίαν τῇ Ἀγγελίᾳ, δὲν ἦτο τόσοσ ὁ Μοζιρόν, ἦτο πρὸ πάντων ἡ Βάλδα.

Ἡ Ἀγγελίνα ἠγάπα τὴν μητέρα της, ἀλλὰ μᾶλλον ἐφοβεῖτο ἢ ἠγάπα αὐτήν.

Ἐγίνωσκε μετὰ πόσης θερμῆς καὶ περιπαθοῦς στοργῆς καὶ αὐτὴ ἠγαπάτο, καὶ ἐφοβεῖτο διὰ τὴν στοργὴν ταύτην, ἕνεκα τῆς ὁποίας τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ κάμη ἡ Βάλδα.

Ἐφοβεῖτο διὰ τοὺς ἄλλους, καὶ ἐφοβεῖτο ἔτι μᾶλλον διὰ τὴν μητέρα της.

Διότι ἡ Ἀγγελίνα ἐγνώριζε τὴν Βάλδαν! Ἐγνώριζεν αὐτὴν ἐξ ἐνστίκτου, ἔχουσα τὰς αὐτὰς ἐκείνη τάσεις· καὶ ἐγνώριζεν αὐτὴν προσέτι ἐκ τῆς πείρας, ἐπειδὴ εἶχε παρατηρήσει αὐτὴν, ἐπαγρυπνοῦσαν καὶ ἀδιακόπως παραφυλάττουσαν.

Ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἦσαν ἐκ τοῦ γένους τῆς γαλῆς ἀμφοτέραι· ἡ μόνη διαφορὰ ἦτο—τὸ εἰπομεν ἤδη—ἡ μήτηρ ἦν ἐκ τοῦ εἶδους τῶν κακῶν ποιότητων· τῆς ὑπουλόγητος καὶ θηριωδίας· καὶ ἡ θυγάτηρ ἐκ τοῦ τῶν καλῶν· τῆς τρυφερότητος καὶ τῆς χειροηθείας.

Ἡ Βάλδα ἐνόμιζεν ὅτι ἡ Ἀγγελίνα εἶνε ἀδιάφορος καὶ ἀνάληγτος, καὶ οὐδέποτε ὑπώπτευσεν ὅτι ἡ διὰ τὸ καλὸν κατὰσκοπος αὐτὴ ἀκαταπαύστως ἦτο ἐπὶ τῶν ἰχνῶν της, καὶ κατὰ πᾶσαν ὥραν κεχωσμένη εἰς πᾶσαν γωνίαν ἠκροᾶτο καὶ τοὺς ἐλαχίστους λόγους παρηκολούθει καὶ τὰς ἐλαχίστας κινήσεις αὐτῆς, παραμονεύουσα καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς σκέψεις της.

Ἡ Λουκία ἔσχε τὴν ἀσυνεσίαν νὰ ἐπιτρέψῃ τῷ Μοζιρόν νὰ μαντεύσῃ ὅτι ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἠγάπα, ἦτο ὁ Ροβέρτος· ἡ Ἀγγελίνα ἐδιπλασίασε τὴν ἐπαγρύπνησιν καὶ τὴν προσοχὴν της.

Τὴν ἐπομένην πέμπτην, εἰς τὴν ἐσπερίδα τῆς κυρίας Δὲ Σερζύ, ὁ Ροβέρτος δὲν ὑστέρησε νὰ ἔλθῃ καὶ ὁ Μοζιρόν παρετήρησε διὰ δυσπίστου βλέμματος πάντα τὰ διαβήματα καὶ πάσας τὰς χειρονομίας αὐτοῦ.

Ὁ Ροβέρτος δὲν ἐφάνη ὅτι προσέσχε τὸν νοῦν ἂν ἦτο ἐκεῖ· διήλθεν ἀγέρωχος πλησιόθεν αὐτοῦ. Διηυθύνθη καὶ ἐχαίρεισε τὴν Βάλδαν, ἔπειτα τὸν κύριον Δὲ Σερζύ, μεθ' οὗ καὶ ἀντήλλαξε λέξεις τινάς. Εἶπεν ἐπίσης, διερχόμενος, χαριέντὰς τινὰς λόγους καὶ εἰς τὴν μικρὰν σύμμαχον αὐτῷ Ἀγγελίαν.

Ἦτο ὠμολογημένον ὅτι, ὅτε ἤρχετο ὁ Ροβέρτος, ὁ Λουκιανὸς μετέβαινε καὶ ἐκάθητο παρὰ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ. Ὁ Ροβέρτος διηυθύνετο ἀνευ ἐπιτηδεύσεως πρὸς αὐτούς, καὶ ἠδύνατο οὕτω νὰ συνομιλῶσι καὶ οἱ τρεῖς, ἐν τινι γωνίᾳ τῆς αἰθούσης, ἐπὶ εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας, μετ' εὐθύμου ἤθους, ὅπερ ἀπέκλειε πᾶσαν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν σπουδαίας συνδιαλέξεως.

Ὁ Ροβέρτος ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διαβεβαιώσῃ τὴν Λουκίαν καὶ νὰ εἴπῃ αὐτῇ ὅτι πάντα ἔβαινον καλῶς καὶ ὅτι πρέπει νὰ ὑπομένῃ καὶ νὰ ἐλπίζῃ.

Ὁ Μοζιρόν, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἐπλησίασε τῇ Βάλδᾳ, καθημένην παρὰ τῇ ἐστία, καὶ παρακολουθοῦσα διὰ βλέμματος ἐπίσης προσεκτικοῦ, ὡς τὸ τοῦ Μοζιρόν.

—Τοὺς βλέπετε; τῇ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ· σχεδὸν δὲν στενοχωροῦνται!

—Τί γίνεται ἐκεῖ; ἀπήντησεν ἡ Βάλδα διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου.

—Εἶπατε μίαν λέξιν πρὸς τὸν κύριον Δὲ Σερζύ.

—Θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον, καὶ νομίζω ὅτι εἶνε ἀνωφελές.

—Μοὶ ἀπαρέσκει ὑπερβολικὰ ὁ ὠραῖος αὐτὸς διδάκτωρ Ροβέρτος.

—Δὲν ἀπαρέσκει καὶ εἰς ἐμὲ ὀλιγώτερον· ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰμεθα συνετοί.

—Δὲν ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἦμαι πάντοτε, γνωρίζατέ το!

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἡ Βάλδα ἐστράφη ζωηρῶς, εἶχε διέλθει τις, ἐπιπολαίως ἐγγίσας αὐτὴν, ὅπισθεν αὐτῆς.

—Ἄ! εἶνε ἡ Ἀγγελίνα, εἶπεν, ἐγκαρδιωθεῖσα.

Ἡ Ἀγγελίνα οὐδεμίαν συλλαβὴν ἀφῆκε νὰ τῇ διαφύγῃ ἐκ τῶν λέξεων, ἃς ἀντήλλαξαν ἡ Βάλδα καὶ ὁ Μοζιρόν.

Ἄλλ' ἡ Ἀγγελίνα ἐποιεῖτο τὰς ὠφελιμωτέρας αὐτῆς παρατηρήσεις καὶ συνέλεγε τὰς πολυτιμωτέρας αὐτῆς ἐνδείξεις οὐχὶ ἐν τῇ αἰθούσῃ καὶ δημοσίᾳ· αὐταὶ ἐγίνοντο παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς, ἐν τῷ ἐνδικοιτηματί της, ἐν τῷ δωματίῳ της.

Ἡ Βάλδα, ἥτις πάντοτε ἐνίστατο κατὰ τῆς Ἀγγελίνας, διότι ἦτο εὐμενῆς πρὸς τὴν Λουκίαν, ἐν τούτοις ἐζηλοτύπει τὴν φιλίαν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς καὶ ἄλλως τε ἐθεώρει ἑαυτὴν τότε μόνον εὐτυχῆ, ἐφ' ὅσον παρέμενε μαζὺ τῆς ἡ Ἀγγελίνας, ἡ Βάλδα ἔβλεπε μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ Ἀγγελίνα ἀπὸ τίνος χρόνου οὐδόλως σχεδὸν ἀπεμακρύνετο ἀπ' αὐτῆς.

Ἐπῆρχεν ἐν τῷ δωματίῳ τῆς Βάλδας χαμηλὸν τι ἀπαλὸν ἀνακλιντρον μετὰ μεγάλων προσκεφαλαίων, ἐφ' οὗ πολλάκις ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐξηπλοῦντο παρ' ἀλλήλαις· ἡ μήτηρ ἀτενίζουσα τὸ τέκνον αὐτῆς μετὰ στοργῆς περιπτυσσόμενη, θωπεύουσα, περιπλέκουσα τὰς χεῖρας εἰς τὴν κόμην αὐτοῦ, ἔπαιζε μετ' αὐτῆς ὡς μετὰ μικρᾶς γαλῆς. Δὲν εἶδε τὴν Ἀγγελίαν μικρὰν, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη παιδίον.

Ὅτε ἠγείρετο ἡ Βάλδα, ἡ Ἀγγελίνα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν ἤθελε νὰ κινήθῃ ἐκ τοῦ ἀνακλιντήρος.

—Θὰ μείνης λοιπὸν αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν κατακεκλιμένη; μικρὰ ἀποικογενής, μικρὰ ὄκητρά! τῇ ἔλεγεν ἡ Βάλδα.

—Ὡ! ἀφες με οὕτω, ἀπεκρίνετο νωχελῶς ἡ Ἀγγελίνα· πόσον εἶνε καλὰ, τοιοῦτῳ τρόπῳ, ἐν εἰδει εὐαρέστου νυσταλγίας!

Ἐκλείε τὸς ὀφθαλμούς· ἐφαίνετο ἀποκοιμημένη· καὶ ἡ Βάλδα ἐπήγαινε καὶ ἤρχετο, ὡς εἰ ἦτο μόνη.

Ἄλλ' ἡ Ἀγγελίνα, διὰ μέσου τῶν κεκλεισμένων αὐτῆς βλεφάρων, ἔβλεπε καὶ προσεῖχεν εἰς πάσας τὰς κινήσεις τῆς μητρὸς της.

Παρετήρησεν ὅτι ἡ Βάλδα οὐδέποτε ἄφινε τὴν κλειδα παλαιοῦ δισώμου πορτογαλλικοῦ ἐπίπλου, κειμένου κατ' ἔναντι τῆς κλίνης, μετὰ τῶν δύο παραθύρων. Ὑπεράνω τοῦ ἐπίπλου ὑπῆρχε τραπέζιον, ὅπερ ἀνοιγόμενον ἀπετέλει καὶ ἐμορφοῦτο ὡς γραφεῖον. Ἐκεῖ ἡ Βάλδα ἔκρυπτε τὰς ἐπιστολάς, τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ κοσμήματά της.

Ἡ Ἀγγελίνα εἶδεν ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῆς ἔκρυψε τὴν κλειδα τοῦ ἐπίπλου ἐν τῇ χρηματοθήκῃ αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐφρόντιζε πάντοτε νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῆς, καὶ ὅτε ἀκόμη δὲν ἐξήρχετο τοῦ μεγάρου· ἀλλ' ἐν τῷ δωματίῳ αὐτῆς δὲν ἐφύλαττε πάντοτε μεθ' ἑαυτῆς τὴν χρηματοθήκην· συνεβαίνει πολλάκις νὰ ἀφίη αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρακλιναίου τραπέζιου ἢ ἐπὶ τοῦ λυχνοστάτου.

Ἐλείπεν ἐνίοτε καὶ ἐκ τοῦ δωματίου ἐπὶ τινὰ λεπτὰ μετέβαινε, ἐπὶ παραδείγματι, εἰς τὸ κομμωτήριον, τὸ συνημμένον αὐτῷ τῷ ἐνδικοιτηματί καὶ τοῦ ὁποίου, εἶνε ἀληθές, ἄφινε τὴν θύραν ἠνεφωμένην.

Ἡ Ἀγγελίνα, ὡς ἔμενε μόνη, ἐπήδα χαμαὶ ἀπὸ τοῦ ἀνακλιντήρος, μετ' ἀνηκούστου ταχύτητος καὶ εὐκαμψίας, καθραίφ καὶ ὑποκώφ βήματι περιεφέρετο, κατώπτευσεν, κατέσκαπτε πανταχοῦ.

Διὰ σειρὰς ἐπιτυχῶν δοκιμασιῶν κατώρθωσε νὰ λάβῃ τὴν κλειδα ἐκ τῆς χρηματοθήκης, ἐδοκίμασεν αὐτὴν εἰς τὸ κλειθρον, ὅπως ἀνοιξῇ τὸ ἐπίπλον, νὰ ρίψῃ ἐν αὐτῷ ταχὺ βλέμμα καὶ νὰ μάθῃ πᾶν ὅ,τι ἐν αὐτῷ ἐμπερικλείετο.

Τὸ ἐσωτερικόν, ὅλον ἐξ ἐβένου, εἶχεν ἐξ ἐκάστης γωνίας σειρὰν συρταρίων, ἅτινα ἠνοίγοντο ἀπλῶς ἅμα συρόμενα.

Ἄλλ' ἡ Ἀγγελίνα ἐνόησε πάραυτα ὅτι τὰ συρτάρια

ἦσαν πολὺ βραχεία, καὶ ὅτι εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ἐπίπλου ὤφειλε νὰ ὑπάρχη τὸ μυστήριον.

Πῶς νὰ ἀνοιχθῇ τὸ μυστήριον τοῦτο; εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Ἀγγελίνα προσέκοπτεν.

Ἡ Βάλδα προφανῶς συνώμνυε τῷ Μοζιρὸν κατὰ τοῦ Ροβέρτου καὶ τῆς Λουκίας, καὶ ἡ Ἀγγελίνα ἐσκέπτετο ὅτι θὰ ἔκρυπτεν ἐκεῖ ἡ μήτηρ αὐτῆς ὄπλον, σχέδιον, μέσον προσβολῆς, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον τρομερᾶς.

Ἐσκέφθη ὅτι κατὰ τὰς τρεῖς βραχεῖας ἀπουσίας τῆς μητρὸς αὐτῆς δὲν θὰ εἶχε ποτὲ τὸν καιρὸν νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ εὕρῃ τὸ μυστήριον τοῦτο, συμπληρωθὲν ἴσως. Ἐπειτα, τόσον βραχεῖα ἦσαν τὰ διαλείμματα ταῦτα, ὥστε ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἐτόλμα καὶ τὰ λεπτὰ ἀκόμη ὀλόκληρα νὰ μεταχειρισθῇ· διότι ἡ Βάλδα ἠδύνατο νὰ εἰέλθῃ κατὰ πᾶν δευτερόλεπτον, καὶ ἂν συνελάμβανεν ἐπ' αὐτοφῶρῳ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, ἡ δυσπιστία αὐτῆς θὰ ἐξηγείρετο, καὶ ἡ Ἀγγελίνα ἴσως θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ παραιτηθῇ διὰ παντὸς πάσης ἀποκαλύψεως.

Τότε μετέβαλε τακτικῆν. Ἄντι νὰ ὑποκρίνηται τὴν κοιμωμένην, ὠμίλει πάντοτε ἐπὶ τοῦ ἀνακλινητῆρος ἐξηπλωμένην· ἐξέλεγεν ἐνδιαφέρον τι ἀντικείμενον· καὶ ὅτε ἡ Βάλδα ἐξήρχετο εἰς τὸ κομμωτήριον αὐτῆς, κεχωρισμένον ἀπὸ τοῦ δωματίου διὰ θύρας κεκλεισμένης ὑπὸ μικροῦ μανδάλου, ἐξηκολούθει νὰ ὀμιλῇ, καὶ μάλιστα νὰ ἐρωτᾷ· ἡ Βάλδα ὕψου φυσικᾶ τὴν φωνὴν ὅπως ἀπαντᾷ αὐτῇ· καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις τῆς φωνῆς εἰδοποιεῖ τὴν Ἀγγελίναν ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῆς δὲν ἦτο πλησίον τῆς θύρας, καὶ ἠδύνατο μετὰ βεβαιότητος νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἔρευναν αὐτῆς.

Ἐφθασεν οὕτω, τῷ ὄντι, εἰς τὴν προέκτασιν. Τοῦ ἐπίπλου ἀπαξ δι' ἀπιστεύτου ἐπιτηδειότητος ἀνοιχθέντος, ἡ Ἀγγελίνα, ἐξακολουθοῦσα νὰ προβάλλῃ τὰς ἐρωτήσεις καὶ τὰς κρίσεις αὐτῆς διὰ φωνῆς ἡρμωτέρας καὶ στερεᾶς, ἔλαβε τὸν καιρὸν νὰ περιαγάγῃ τοὺς πυρετώδεις καὶ λεπτοὺς αὐτῆς δακτύλους εἰς πάσας τὰς προεξοχὰς τοῦ ἐβένου, νὰ ψύσῃ πάσας τὰς σχισμὰς καὶ τὰς ἐντομὰς, νὰ ὠθήσῃ τὰ κομβία, νὰ ἐπιστηρίζηται ἐπὶ τῶν τραπεζιδίων.

Ὅστις θὰ ἔβλεπεν αὐτὴν, θὰ τὴν ἐθαύμαζεν· εἶχε τὰ ὤτα ἐντεταμένα, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας, τοὺς μικροὺς αὐτῆς ὀδόντας συνσφιγμένους, ἐν ᾧ αἱ χεῖρες τῆς ζωηραὶ καὶ ἀδιακόπως κινούμεναι ἔτρεχον, ἦπτοντο, ἐξήταζον τὰ πάντα καὶ πανταχοῦ.

Ἐπειτα, συμπεραίνουσα εἴτε διὰ τῆς χαμηλωθείσης φωνῆς, εἴτε διὰ τινος ἀπὸ τῆς τοῦ κομμωτηρίου τραπέζης παραχθέντος ἀντικειμένου, ἐν ἀκαρεῖ τὰ πάντα ἔθηκεν εἰς τὰς οἰκείας θέσεις· καὶ ἡ Βάλδα εἰσερχομένη, ἐπανεύρισκε τὴν Ἀγγελίναν ἐξηπλωμένην ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων, ὡς ἀφῆκεν αὐτὴν.

Ἡ Ἀγγελίνα ἠδυνήθη μετὰ δύο ἡμέρας νὰ ἐπαναρχίσῃ μετ' ἐπιτυχίας τὴν ἐπικίνδυνον ταύτην πανουργίαν.

Ἄλλ' ἐπέτυχε μόνον νὰ ἐρευνησῇ· δὲν ἐπέτυχε νὰ ἀποκαλύψῃ, καὶ τὸ μυστικὸν ἔμεινε κεκρυμμένον.

Ἐπρεπε νὰ προχωρήσῃ ἔτι. Ἐστοχάσθη νὰ προσέχῃ ὅτε ἡ Βάλδα θὰ ἤνοιγεν αὐτὴ τὸ ἐπιπλον, ὅτε θὰ ἐνόμιζεν αὐτὴν βεβουλισμένην εἰς τὸν ὕπνον. Ἡ Ἀγγελίνα ἐνεθυμεῖτο πολὺ ὅτι εἶχε πράξει αὐτὸ ἄλλοτὲ ποτε. Καὶ ἄλλως τε, πόσος ἔτι χρόνος θὰ παρήρχετο ὅπως παρουσιασθῇ ἐκ νέου ἡ εὐκαιρία αὕτη;

Τοῦτο δὲ συνέβαινε βεβαίως τὴν ἐσπέραν, καὶ ἀργότερον εἰς τὰς ἐσπερίδας, ὅτε ἔμεινε μόνη, ὅτε πάντες θὰ εὕρισκοντο εἰς τὰ ἴδια, ὅτε ἡ Βάλδα θὰ ἤνοιγε τὸ ἔρμαριον, ἂν θὰ ἤνοιγεν αὐτό. Καὶ τότε ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἦτο ἐκεῖ ὅπως ἴδῃ αὐτὴν.

Μία μόνη συγκοινωνίας θύρα ὑπῆρχε μετὰξὺ τοῦ δωματίου τῆς Βάλδας καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ παράματος, ὅπερ ἔφε-

ρεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. Ἡ θύρα αὕτη, ἥτις ἐκαλύπτετο ἐκατέρωθεν διὰ μεγάλων μοχλῶν, οὐδένα εἶχεν ἐκ μέρους τῆς γυναικός. Ἡ Ἀγγελίνα δις ἢ τρίς κατὰ συνέχειαν ἤλθε κατὰ τὴν πρώτην ἐθωινὴν ὥραν, στρέφουσα ἡσύχως τὸ κομβίον τῆς θύρας ταύτης. Ἀλλά, ὅτε εὗρεν αὐτὴν ἠνεωγμένην, ἡ Βάλδα ἦτο ἐξηπλωμένη ἐπὶ τῆς κλίνης αὐτῆς καὶ ἐκοιμάτο· καὶ νύκτα τινά, καθ' ἣν ἡ Ἀγγελίνα εἶδε τὸ παράθυρον πεφωτισμένον, ἡ Βάλδα εἶχεν ὠθήσει τὸν μοχλὸν καὶ κλείσει τὴν θύραν.

Τὰ δύο κομμωτήρια ἦσαν ἐπίσης συνημμένα, καὶ ἐκοινωνοῦν ἄλλοτε διὰ θύρας κεκρυμμένης, ἥτις ἀνεκαλύφθη σήμερον· ἀλλ' ἡ θύρα αὕτη ἐκ μέρους τῆς Ἀγγελίνας εἶχε μεταμορφωθῆ εἰς γείσωμα, ὅθεν ἐκρεμῶντο τὰ ἐνδύματα.

Ἡμέραν τινά, καθ' ἣν ἡ μήτηρ αὐτῆς εἶχεν ἐξέλθει μετὰ τοῦ κ. Δὲ Σερζύ, ἐκλείσθη εἰς τὸ κομμωτήριον αὐτῆς, ἐξήλωσε τὰ ἀγγεῖα, ἐξέβαλε τοὺς στρόφιγγας, καὶ ἐπέτυχεν, οὐχὶ ἀνευ κόπου, νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν καὶ νὰ ἐγκαταστήσῃ τὴν συγκοινωνίαν.

Τὴν ἐπομένην νύκτα, ἡ κοινὴ θύρα ἦτο ἠνεωγμένη καὶ τὸ δωμάτιον τῆς Βάλδας σκοτεινόν.

Ἀλλὰ τὴν μεθεπομένην νύκτα, τὸ δωμάτιον ἦτο πεφωτισμένον καὶ ἡ θύρα κεκλεισμένη· ἡ Βάλδα ἠγρύπνει.

Ἡ Ἀγγελίνα διὰ βελουδίων ἐμβάδων ὑποδεδημένη, ἠνέφξε βραδέως καὶ ἀθορύβως τὴν κεκλεισμένην θύραν καὶ εἰσέδου εἰς τὸ κομμωτήριον τῆς μητρὸς αὐτῆς. Ἐκεῖ, βεβουλισμένη ἐν τῷ σκότει, ἀπεμάκρυνε κρυφίως τὴν θυρωρὸν, καὶ παρετήρησεν.

Τὸ ἐπιπλον ἦτο κλειστόν. Ἡ Βάλδα ἐκάθητο παρὰ τῷ λυχνοστάτῃ· ἔγραφεν.

Ἐγραψεν ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν. Ἦσαν ἀπλῶς δύο ἐπιστολαί, τὰς ὁποίας ἔκλεισεν εἰς φακέλλους καὶ ἔκρυψε, μεθ' οὗ προητοιμάσθη νὰ κατακλιθῇ.

Ἡ Ἀγγελίνα ἀπεσύρθη φρικιάσασα, ἀλλ' οὐχὶ ἀποθαρρυνθεῖσα. Δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἵτινες τόσον εὐκόλως ἀποθαρρύνονται.

Ἀλλὰ τὴν ἀκόλουθον νύκτα, ἐνῶ τὸ παράθυρον ἦτο πεφωτισμένον, ἐφάνη αὐτῇ ὅτι ἡ Βάλδα ἠγρύπνει ἀκόμη, περιέμενε μακρότερον χρόνον πρὶν ἢ ἐξέλθῃ εἰς τὸ κομμωτήριον.

Ὅτε ἀπεμάκρυνε τὴν θυρωρὸν, τὴν ἀφῆκε νὰ ἐπαναπέσῃ πάραυτα ρίπτουσα αὐτὴν ὀπίσω μετὰ περιχαροῦς ταραχῆς.

Ἡ μήτηρ αὐτῆς, ἔχουσα ἐστραμμένα τὰ νῶτα, ἐκάθητο πρὸ τοῦ πορτογαλλικοῦ ἐπίπλου· καὶ ὄχι μόνον τὸ ἐπιπλον ἦτο ἠνεωγμένον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπόκρυφον σανιδῶμα ἦτο ὀρθανοικτόν!

Ἡ Βάλδα ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ τραπέζιου τοῦ χρησιμεύοντος ὡς γραφεῖον μικρὸν κιβώτιον ἐκ σφυρηλάτου σιδήρου, τὸ ὁποῖον ἐγνώριζεν ἡ Ἀγγελίνα, διότι εἶδεν αὐτὸ ἀγοραζόμενον, καὶ ἀνεκίνησε δι' ἀργυρᾶς λαβίδος, εἰς τὸ ἐνδότερον τοῦ κιβωτίου τοῦτου πράγμα τι, ὅπερ ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ.

Ἡ Ἀγγελίνα δὲν ἠδύνατο νὰ ἴδῃ πλέον ποῦ εὕρισκετο τὸ ἐλατήριον, ὅπερ ἔκρυπτε τὸ μυστικόν· ἡ Βάλδα, κατ' ἐναντι αὐτοῦ καθημένη, πανταχόθεν ἔκρυπτε τὴν ὄψιν τοῦ ἐπίπλου· διέκρινε μόνον τὸ δεξιὸν μέρος καὶ τὸ ἀνοιγμα τοῦ κινητοῦ σανιδώματος.

Ἡ Βάλδα ἠδύνατο κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ συγκλείσῃ τὸ ἐπιπλον, νὰ συγκλείσῃ τὸ κιβώτιον, καὶ ἡ Ἀγγελίνα διελογίζετο ὅτι ἴσως δὲν θὰ εὕρισκε ποτὲ τὴν ἀπολεσθεῖσαν ταύτην εὐκαιρίαν. Δὲν ἐδίστασεν ἐπὶ πολὺ ὑπήγειρε τὴν ἐπὶ τῆς θύρας ὀθόνην, καὶ συγκρατοῦσα τὴν ἀναπνοὴν αὐτῆς προύχρησε βραδεῖ καὶ ἐλαφρᾷ βήματι πρὸς τὸ ἔνδον τοῦ δωματίου.

[Ἐπειτα συνέχεια].

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἐν μέσῳ τῆς βαρβαρότητος τοῦ Μεσαίωνα ὁ ὑπερήφανος ἡλκός τῆς Ἀραγωνίας δὲν ἐγίνωσκε τὰς βασιάνους, ἡ Ἱερὰ Ἐξέτασις εἶχεν ἐξοβελισθῆ ἀπὸ τοὺς κώδικας αὐτοῦ, ὅλοι οἱ θεσμοὶ αὐτοῦ ἐπροστάτευον τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου καὶ οἱ νόμοι εἶχον ἀπόλυτον ἰσχύν.

Κατῆλθον, μὴ ἀκούμενοι εἰς τὰ στενὰ ὄρια τῆς πατρίδος των, ἀπὸ τῆς Σοβράρβης εἰς Οὐασκονίαν, ἀπὸ τῆς Οὐασκονίας εἰς Σαραγῶσαν καὶ εἰσῆλασαν νικηταὶ εἰς τὴν Μεσόγειον, ἐνωθέντες δὲ μετὰ τῆς ἰσχυρᾶς Καταλωνίας, ἠλευθέρωσαν ἀπὸ τῆς ἀραβικῆς κυριαρχίας τὰς Βαλεαρίδας καὶ τὴν Οὐαλεντίαν· ἐπολέμησαν ἐν Μουρέτ, χάριν τοῦ περιυβρισθέντος δικαίου, ὑπέταξαν τοὺς τυχοδιώκτας τῆς οἰκογενείας Ἀγκιῶ, ἐκδιώξαντες αὐτοὺς ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ ἐδάφους, ἔθραυσαν τὰς ἀλύσεις τοῦ λιμένος τῆς Μασσαλίας, αἵτινες κρέμονται εἰσέτι ἀπὸ τῶν τοίχων τῶν ναῶν αὐτῶν, ἐκυριάρχησαν τῆς θαλάσσης ἀπὸ τοῦ Ταραντινοῦ κόλπου μέχρι τῶν ἐκβολῶν τοῦ Γουαδαλκιβίρου διὰ τῶν πλοίων τοῦ Ρουγῆρου Λαυρία, ἐκυρίευσαν τὸν Βόσπορον διὰ τῶν πλοίων τοῦ Ρουγῆρου Φλώρου, διέσχισαν ἐπὶ τῶν πτερύγων τῆς νίκης τὴν Μεσόγειον ἐκ Ρόσας μέχρι Κατάνης καὶ ὠσανεὶ ἦτο στενὴ ἡ Δύσις εἰς τὸ μέγεθος τοῦ μεγαλείου αὐτῶν, μετέβησαν ὅπως χαράξωσι τὸ ἀθάνατον ὄνομα τῆς πατρίδος αὐτῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Ὀλύμπου, ἐπὶ τῶν βράχων τοῦ Πειραιῶς καὶ ἐπὶ τῶν ὑπερηφάνων ὀρέων, ἅτινά εἰσι σχεδὸν αἱ θύραι τῆς Ἀσίας.

Αἱ σκέψεις αὗται, — εἰ καὶ οὐχὶ διὰ τῶν ἰδίων λέξεων, καθ' ὅσον δὲν εἶχον πρὸ ὀφθαλμῶν βιβλιάριον τι τοῦ Αἰμυλίου Καστελάρ, — ἤρχοντο εἰς τὸν νοῦν μου, ἐνῶ εἰσπρόχουμι εἰς Ἀραγῶνα. Καὶ τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ὅπερ ὑπέπεσεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἦτο τὸ μικρὸν χωρίον Μονζόν, ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Κίγγα, γνωστὸν ἐκ τῶν περιφῆμων συνελεύσεων τῶν Κορτῶν καὶ ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐφόδων καὶ ἀποκρούσεων τῶν Ἰσπανῶν καὶ τῶν Γάλλων, τύχη ἣτις ὑπῆρξε κοινὴ, διαρκούντος τοῦ περὶ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ χωρία τῶν ἐπαρχιῶν τούτων.

Τὸ χωρίον Μονζόν κεῖται εἰς τοὺς πρόποδας φοβεροῦ ὄρους, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγείρεται φρούριον μέλαν, ἀπαίσιον, παμμέγιστον, οἷον θὰ ἐφαντάζετο ὁ σκληρότερος τῶν τιμαριωτῶν, ὅπως καταδικάσῃ διὰ βίου εἰς τρόμου τὸ μισητότερον τῶν χωρίων. Ὁ Ὀδηγὸς αὐτὸς σταματᾷ πρὸ τοῦ τεραστίου τούτου κτιρίου καὶ ἐκρήγνυται εἰς ἐπιφώνημα περιδεοῦς θαυμασμοῦ.

Δὲν ὑπάρχει, πιστεύω, καθ' ἅπασαν τὴν Ἰσπανίαν, ἄλλο χωρίον, ἄλλο ὄρος, ἄλλο φρούριον, ἅτινα νὰ παριστώσι κάλλιον τὴν περίφοβον ὑποταγὴν ὑποδούλου λαοῦ καὶ τὴν διηνεκῆ ἀπειλὴν ἀγρίου κυριάρχου.

Φαντάσθητε γίγαντα πιέζοντα διὰ τοῦ γόνατος αὐτοῦ τὸ στήθος νηπίου, ἐκτάδην κειμένου καὶ θὰ ἔχετε ὠρᾶν παρομοίωσιν τῆς πραγματικῆς εἰκόνας. Τόση δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐν ἐμοὶ παραχθείσα ἐντύπωσις, ὥστε, καίπερ ἐντελῶς ἀγνοῶν νὰ χειρίζωμαι τὴν μολυβδίδα, ἐν τούτοις κατῴρθωσα νὰ σκιαγραφήσω ὅσον ἡδυνάμην κάλλιον τὸ τοπεῖον, ὅπως μὴ ἀπαλειφθῆ τῆς μνήμης μου, ἐνῶ δὲ ἐσχεδιάζεν αὐτὸ ἡ μολυβδίς, ἡ φαντασία συνέθετε τὸν πρῶτον στίχον πενήθιμου ὧδης.

Μετὰ τὸ Μονζόν, ἅπασα ἡ ἐξοχικὴ ἔκτασις τῆς Ἀραγῶνος σύγκειται ἐξ εὐρέων πεδιάδων, αἷ περικλείουσιν εἰς τὸ βάθος μακρὰ ἐρυθρῶδεις λοφοσειραὶ μὲ πτωχὰ τινὰ

χωρία, ἐνίοτε δὲ καὶ τις μεμονωμένος λόφος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μελανίζουσι τὰ ἐρείπια ἀρχαίου τινὸς φρουρίου.

Ἡ Ἀραγῶν, ἡ τόσον ἀκμάζουσα ἄλλοτε ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῶν βασιλέων αὐτῆς, εἶνε νῦν ἡ πτωχοτέρα ἐπαρχία τῆς Ἰσπανίας. Μόνον ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Ἴβηρος, καὶ παρὰ τὴν περιώνυμον διώρυχα, τὴν ἐκτεινομένην ἐπὶ δεκαοκτῶ λέυγας, ἀπὸ Τουδέλης μέχρι σχεδὸν Σαραγῶσης, καὶ χρησιμεύουσαν πρὸς ἀρδευσιν τῶν ἀγρῶν καὶ συγχρόνως πρὸς μεταφορὰν προϊόντων, ἔχει ὀλίγην ζωὴν τὸ ἐμπόριον. Τὰ ἄλλα μέρη φθίνουσιν ἢ εἶνε νεκρά. Οἱ σιδηροδρομικοὶ σταθμοὶ εἰσὶν ἔρημοι, ὅταν δὲ φθάνη ἡ ἀμαξοστοιχία δὲν ἀκούεται ἄλλο ἢ ἡ φωνὴ γηραλέου τινὸς τροβαδούρου, κρούοντος παραχόρδως τὴν κιθάραν, καὶ ἄδοντος μονότονόν τι ἄσμα, ὅπερ ἀκούει τις ἔπειτα εἰς ὅλους τοὺς σταθμούς, καὶ ἀκολουθῶς εἰς ὅλας τὰς ἀραγωνικὰς πόλεις, μὲ παρηλλαγμέναις τὰς λέξεις, ἀλλὰ μὲ τὸ αὐτὸ πάντοτε μέλος. Οὐδενὸς ἀξίου θεᾶς ὑπάρχοντος ἐστράφη πρὸς τοὺς συνοδοιπόρους μου.

Τὸ ὄχημα ἦτο πλήρες ἐπιβατῶν, ἐπειδὴ δὲ τὰ ὀχήματα τῆς δευτέρας θέσεως τῶν σιδηροδρόμων τῆς Ἰσπανίας δὲν ἔχουσι διαχωρίσματα ἐβλεπόμεθα ἅπαντες οἱ ἐν αὐτῷ ἐπιβάται ἐν ὄλῳ τεσσαράκοντα ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Διεκρίνοντο δὲ μεταξὺ αὐτῶν ἱερεῖς, καλογραῖται, παιδία, ὑπηρέτριαι καὶ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς ἔμποροι ἢ ὑπάλληλοι ἢ μυστικοὶ πράκτορες τοῦ Δὸν Καρόλου.

Οἱ ἱερεῖς ἐκάπνιζον, ὡς εἴθισται ἐν Ἰσπανίᾳ, τὸ σιγαρόν αὐτῶν, προσφέροντες φιλοφρόνως εἰς τοὺς παρακαθημένους τὴν καπνοθήκην καὶ φυλλάδια σιγαροχάρτου· ἄλλοι ἔτρωγον ἀκορέστως, πίνοντες διαδοχικῶς, ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον, ἐκ τινος κύστεως, ἐξ ἧς, πιεζομένης δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ἐξήρχετο οἶνος· ἄλλοι ἀνεγίνωσκον ἐφημερίδα τινὰ συσπῶντες ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰς ὀφρῦς εἰς ἔνδειξιν βαθείας σκέψεως.

Ὁ Ἰσπανός, ὅταν εὐρίσκειται μετ' ἄλλων, δὲν βάζει εἰς τὸ στόμα του τίποτε πρὶν ἢ παρακαλέσῃ ὅλους τοὺς πλησίον αὐτοῦ εὐρισκομένους νὰ φάγωσι μετ' αὐτοῦ, ἔνεκα δὲ τούτου μὴ προσεφέροντο παρ' ὅλων ὀψῶραι, ἄρτος, σαρδέλλαι, οἶνος, καὶ δὲν εἰξέωρ τὶ ἄλλο, συνοδευόμενα ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς ταύτης φράσεως: «Gusta Usted comer conmigo?» (τρώγετε μαζί μου ἐὰν εὐαρεστήσθε;) εἰς τὴν ἀπήντων: «Gracias», (εὐχαριστῶ) παρὰ τὴν θέλησίν μου — πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσω — διότι ἡσθάνομην οὐγολίνειον πεῖναν. Ἀπέναντί μου, ἔχουσα τοὺς πόδας ἀκριβῶς παρὰ τοὺς πόδας μου, ἐκάθητο καλογραῖτά τις, νέα, ἐὰν ἔκρινον ἐκ τῆς σιαγόνας, τοῦ μόνου μέρους τοῦ προσώπου αὐτῆς, ὅπερ ἐφαίνετο ὑπὸ τὴν καλύπτραν, καὶ ἐκ τῆς χειρὸς τῆς, ἀφελῶς καταπιπτούσης ἐπὶ τοῦ γόνατος.

Ἐκράτησα προσηλωμένους ἐπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς μου πλέον τῆς ὥρας, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι ἤθελεν ἀνυψῶσαι τὸ πρόσωπόν τῆς, ἀλλ' αὕτη ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς ἀγαλμα. Καὶ ὅμως ἐκ τῆς στάσεως αὐτῆς ἦτο εὐκόλον νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι κατέβαλλε κόπον ὅπως ἀντιστῇ εἰς τὴν φυσικὴν τάτην περιέργειαν τοῦ νὰ παρατηρήσῃ πέριξ αὐτῆς ἔνεκα δὲ τούτου ἀκριβῶς διήγειρεν ἐν ἐμοὶ αἰσθημὰ τι θαυμασμοῦ. — Ὅποια σταθερότης! ἐσκεπτόμην, — ὅποια δυνάμις θελήσεως! ὅποια ἰσχὺς αὐταπαρνήσεως, ἔστω καὶ περὶ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων! ὅποια εὐγενῆς περιφρόνησις τῶν ἀνθρωπίνων ματαιιοτήτων!

Ταῦτα διαλογιζόμενος ἔρριψα τὰ βλέμματά μου ἐπὶ τῆς

χειρός της, — μικρᾶς καὶ λευκῆς χειρός — καὶ μοὶ ἐφάνη ὅτι ἐκινεῖτο.

Παρατηρῶ προσεκτικώτερον καὶ βλέπω ὅτι ἐκτείνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔξω τῆς χειρίδος, καὶ ἀνοίγει τοὺς δακτύλους, καὶ τοποθετεῖται ἐπιδεικτικώτερον ἐπὶ τοῦ γόνατος, καὶ περιστρέφεται ὅπως γίνῃ ὄρατὴ πανταχόθεν, καὶ συστέλλεται καὶ πάλιν ἐκτείνεται . . .

Ἵψιστοι θεοί! Πᾶν ἄλλο ἢ περιφρόνησις τῶν ἀνθρωπίνων ματαιοτήτων! ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀπατηθῇ τις πλέον ὅλη ἡ ἐργασία αὐτῆ εἶχε γίνῃ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ὠραίας χειρός της.

Καὶ δὲν ἀνύψωσεν οὐδ' ἀπαξ τὴν κεφαλὴν καθ' ὄλον τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔμεινεν ἐκεῖ, καὶ δὲν ἐπέτρεψε νὰ φανῇ τὸ πρόσωπόν της οὔτε ὅτε κατῆλθε τῆς ἀμαξοστοιχίας! Ὡ ἀνεξερεύνητον βάθος τῆς γυναικείας ψυχῆς!

Ἦτο πεπρωμένον εἰς τὸ ταξίδιον τοῦτο νὰ μὴ συναντήσω ἄλλους φίλους εἰμὴ τοὺς ἱερεῖς. Γέρων τις ἱερεὺς, ἀγαθῆς φυσιογνωμίας, μοὶ ἀπηύθυνε τὸν λόγον, καὶ ἤρχισαμεν συνομιλίαν, διαρκέσασαν μέχρι σχεδὸν τῆς Σαραγώσσης.

Κατ' ἀρχάς, ὅταν τῷ εἶπον ὅτι ἤμην Ἰταλός, ἔστη ἐπὶ μικρὸν δισταζών, διαλογιζόμενος ἴσως, ὅτι ἠδυνάμην νὰ εἶμαι εἰς ἐκ τῶν διαρρηζάντων τὰ κλειθρα τοῦ Κιρινάλιου, ἀλλ' ἀφοῦ τῷ εἶπον ὅτι δὲν ἀνεμιγνυόμην εἰς τὴν πολιτικὴν, καθησύχασε καὶ ὠμίλησε μετὰ πλήρους ἐμπιστοσύνης.

Ἦλθομεν καὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς φιλολογίας.

Τῷ ἀπεστήθισα ὀλόκληρον τὴν Πεντηκοστὴν τοῦ Μαντσόνη, ἥτις τὸν κατενθουσίασεν, αὐτὸς δὲ μοὶ ἀπήγγειλεν ἓν ποίημα τοῦ ἐξόχου Λουδοβίκου δὲ Λεών, ποιητοῦ ἱεροῦ τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος, καὶ ἐγενόμεθα φίλοι.

Ὅτε ἐφθάσαμεν εἰς Ζοέραν, προτελευταῖον σταθμὸν ἐντεῦθεν τῆς Σαραγώσσης, ἠγέρθη, με ἀπεχαιρέτισε, καὶ θείς τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀναβαθμοῦ, ἐστράφη ἀλφνης καὶ μοὶ ἐψιθύρισεν εἰς τὸ οὖς:

— Cuidado con las mujeres, que tienen muy malas consecuencias en España (φρόνησις μετὰ τὰς γυναῖκας, διότι ἔχουν πολὺ κακὰς συνεπείας ἐν Ἰσπανίᾳ).

Μεθ' ὃ κατῆλθε καὶ ἔστη ὅπως ἴδῃ τὴν ἀμαξοστοιχίαν ἀναχωροῦσαν, ὑψῶν δὲ τὴν χεῖρα, ὡς πατὴρ παραινῶν, εἶπεν ἀπαξ ἔτι «Cuidado!»

Ἐφθασα εἰς Σαραγῶσσαν ἐν ὄρα νυκτὸς προκεχωρηκυίας, εὐθὺς δὲ ὡς κατῆλθον τοῦ ὀχήματος ἐπληξε τὴν ἀκοήν μου ὁ ἰδιαιτέρος τόνος τῆς ὁμιλίας τῶν ἀμαξηλατῶν, τῶν ἀχθοφόρων καὶ τῶν παιδῶν, οἵτινες ἤριζον περὶ τὸν ὁδοιπορικὸν μου σάκκον. Ἐν Ἀραγωνίᾳ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ παρὰ τοῦ λαοῦ ἀκόμη ὁμιλεῖται ἡ καστιλική, καίτοι οὐχὶ ἀπηλλαγμένη παραφθορῶν καὶ βαρβαρισμῶν τινῶν, ἀλλ' ἐν τῷ Ἰσπανῷ τῶν Καστιλιῶν, ἀρκεῖ ἡμίσεια λέξις, ὅπως ἀναγνωρῆσις τις τὸν Ἀραγωνίον.

Καὶ τῷ ὄντι δὲν ὑπάρχει Καστιλιανός, ὅστις νὰ μὴ εἰξεύρῃ ν' ἀπομιμηθῇ τὸν τόνον ἐκεῖνον, καὶ νὰ σκώπη, ἐν δεδομένη εὐκαιρίᾳ τὸ ἀγροῖκον καὶ μονότονον αὐτοῦ, ὅπως περίπου γίνεται ἐν Τοσκάνῃ, προκειμένου περὶ τῆς ὁμιλίας τῶν κατοίκων τῆς Λούκας.

Ἐἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν μετὰ τινος αἰσθήματος περιδεοῦς εὐλαθείας, ἣν μοὶ ἐπέβαλλεν ἡ τρομερὰ φήμη τῆς Σαραγώσσης. Σχεδὸν με ἔτυπεν ἡ συνειδήσις ὅτι τοσαύκις ἐβεβήλωσα τὸ ὄνομα τοῦτο ἐν τῷ σχολείῳ τῆς Ρητορικῆς, ρίπτων αὐτὸ ὡς χειρόκτιον κατὰ πρόσωπον τῶν τυράννων. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν σκοτειναί· οὐδὲν ἄλλο ἔβλεπον ἢ τὴν μαύρην περίμετρον τῶν στεγῶν καὶ τῶν κωδωνοστασιῶν ἐπὶ τοῦ ἀστερόεντος οὐρανοῦ καὶ οὐδὲν ἄλλο ἤκουον ἢ τὸν κρότον τῶν ἀπομακρυνομένων λεωφορειῶν τῶν ξενοδοχείων. Εἰς τινὰς στροφὰς τῶν ὁδῶν μοὶ ἐφάνετο ὅτι ἔβλεπον ἀστράπτοντα εἰς τὰ παράθυρα στόμια πυροβόλων ὄπλων

καὶ ἐγχειρίδια καὶ ὅτι ἤκουον μακρόθεν οἰμῶγας τραυματιῶν.

Θὰ ἐδίδομ δὲν εἰξεύρω τι ὅπως ἀνατείλῃ ἡ ἡμέρα, ἵνα ἀπαλλαγῶ τῆς ζωηροτάτης περιεργείας, ἥτις με ἐβασάνιζεν, ἐπισκεπτόμενος μίαν πρὸς μίαν ὄλας τὰς ὁδοὺς, ὄλας τὰς πλατείας καὶ ὄλας τὰς οἰκίας, καταστάσας περιφρόνους ὡς ἐκ τῶν ἀπεγνωσμένων ἀγῶνων καὶ τῶν τρομερῶν φόνων, γραφείσας ὑπὸ τῶσων ζωγράφων, ψαλείσας ὑπὸ τῶσων ποιτῶν καὶ ὄνειροποληθείσας παρ' ἐμοῦ τοσαύκις, πρὶν ἀναχωρήσω ἐξ Ἰταλίας. Ἐφθασα τέλος εἰς τὸ ξενοδοχείον μου, παρετήρησα μετὰ προσοχῆς τὸν θαλαμηπόλον, ὅστις με ὠδήγησεν εἰς τὸ δωμάτιον, προσμειδῶν αὐτῷ φιλικῶς ὡς ἐὰν ἔλεγον: — Δὲν εἶμαι ἐπιδρομεύς, φείσθητί μου! — καὶ ρίψας ἓν βλέμμα ἐπὶ τινος μεγάλης εἰκόνας τοῦ Δὸν Ἀμεδαίου, ἀνηρτημένην ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ διαδρόμου, εἰς τινὰ γωνίαν, πρὸς ἰδιαιτέραν παραμυθίαν τῶν Ἰταλῶν ὁδοιπόρων, κατεκλίθην κυριευθεὶς ὑπὸ ἀκατασχέτου ὕπνου, ὅπως ἴσως τινὲς τῶν ἀναγνωστῶν μου.

[Ἐπεταί συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΜΗΤΣΟΥ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΝΑΣ ΦΙΛΟΣ

(Ἀναμνήσεις ἐκπαιδευτηρίου)

Ἄν ἤμπορῇ νὰ καυχᾶται κανεὶς, ὅτι κατάρθωσε κατὰ σ' αὐτὸν τὸν κόσμον, τὸ ἰδικόν μου καύχημα εἶνε, ὅτι ἐγνώρισα ἓνα φίλο!

Ἐνα φίλο! Μάλιστα. Σ' αὐτὴ τὴν ξεσφενδωνισμένη σφαῖρα εἰς τὸ ἀπειρον ἀπὸ μιᾶς ἀγνωστῆς αἰτίας, ὅπου γυρίζει ἀμέτρητους χρόνους, πλήρης βορβόρου, καὶ τῆς ὁποίας τὸ ἐγὼ ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος καὶ τῶν ἐλαχίστων αὐτῆς μορίων, δύναται τις, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ καυχᾶται ὅτι ἔχει νὰ χύσῃ ἓνα δάκρυ εἰς τὴν μνήμην φιλικῆς καρδίας.

Τὴν ἐνθυμοῦμαι ἀκόμα τὴν ἐσπέραν ἐκείνην, καθ' ἣν ἐν τῇ πλατεῖᾳ θύρα τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ μελετητηρίου τοῦ ἐκπαιδευτηρίου — ἐν ᾧ μ' εἶχαν κλείσῃ ἀπὸ μικρὸ παιδί, καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐβγήκα ἀρκετὰ μεγάλος, ὥστε νὰ μὴν ξέρω τίποτε — ἐνεφανίσθη τὸ ὑψηλὸν του ἀνάστημα, μετὰ τὴν βεβαμμένην μακρὰν ρεδιγγόταν του, μετὰ τὸν ἐφθαρμένον παλαιὸν λαίμοδτην του, περισφίγγοντα ἓνα βραχὺ, σκελετώδη, σχεδὸν ἀόρατον λαίμον, μόλις ὑποβαστάζοντα μίαν ὠχρὰν, ὠχρὰν κεφαλὴν.

Ἦτο ὁ νέος ἐπιμελητῆς τοῦ κοιτῶνός μας — τῶν μικρῶν, κατὰ τὴν ἔκφρασιν αὐτῆς τῆς πινακίδος του, ἐπὶ τῆς διπλῆς θύρας του, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τῶν μεγάλων — συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς ὀγκώδους κατασκευῆς τοῦ διευθυντοῦ μας, εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ὁποίου μία ἑκατοντὰς μικροσκοπικῶν ὄντων ἐσηκώθη ἐκ τῶν καθισμάτων της, συνέχουσα μετὰ δυσκολίας τὴν ἀναπνοήν της.

Δὲν ἐνθυμοῦμαι καλὰ τί μὲς εἶπεν ὁ διευθυντῆς μας ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἐνῶ μὲς παρουσίαζε τὸν νέον ἐπιμελητὴν μας, ἐνθυμοῦμαι ὁμῶς πολὺ καλὰ τὴν ἀμνηχανίαν καὶ τὴν σύγχυσιν τοῦ ὠχροῦ ἐκείνου νέου, ὑποκλινομένου μετὰ βίας ἐνώπιόν μας. Ἐφάνετο ἄνθρωπος ἀνώτερος τῆς τύχης του καὶ τῆς καταστάσεώς του, καρτερικῶς ὑποκρύπτων τὸ μυστήριον τῆς καρδίας του ὑπὸ τὰ λεπτὰ χαρκτηριστικὰ τῆς ὠχρᾶς του ὄψεως.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ διευθυντοῦ ἐκάθισε παρὰ τὴν μικρὰν τράπεζαν τοῦ ἐπιμελητοῦ, καὶ ἐπακουμβήσας τὸ

μέτωπον ἐπὶ τῆς χειρός, ἤρχισε νὰ φυλλομετρᾷ τὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης κανονισμόν τοῦ Καταστήματος. Ἄλλ' ὁ νοῦς του φαίνεται ὅτι ἄλλου που θὰ ἔτρεχε, παρὰ εἰς τὰ στρογγυλὰ γράμματα τῶν σελίδων τοῦ κανονισμοῦ· διότι μέχρι τῆς κρούσεως τοῦ κώδωνος δὲν ἀπέσπασεν οὐδὲ στιγμήν τὰ βλέμματα ἐκ τῆς τραπέζης. Τὸν ἔβλεπον ὄλονεν καρφωμένον ἐκεῖ εἰς τὸ καθισμά του, ἐν μέσῳ τοῦ συγκεχυμένου ψιθύρου τῶν συμμαθητῶν μου ἐντὸς τοῦ μεγάλου ἐκείνου θαλάμου, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προσώπου του διαγραφόμενη μελαγχολία, μὲ συνεκίνησε βαθέως. Καὶ ὁ ψιθυρισμὸς τῆς αἰθούσης ἐξηκολούθει διπλασιαζόμενος, ἐνῶ αἱ ἐκ τῆς σκληροβρώτου ὀροφῆς κρεμάμεναι λυχναὶ ἐφώτιζον πλουσίως τὰς παρατεταμένας κατὰ σειρὰν πλησίον τραπέζας, ἐφ' ὧν ἀνεκινῶντο ζωηρῶς, ἀκαταπαύστως, νεαραὶ χεῖρες, μελανοδοχεῖα, γραφίδες, βιβλία, τετράδια, ἐξηγήσεις, λεξικά, σουβιάδες, πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει διὰ τὸν μαθητικὸν βίον, μέχρις αὐτῶν τῶν ἀθυρμάτων, ἐρριμμένων ὄλων ἐκεῖ, τὸ ἔν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, φύρδην μίγδην, καὶ μετακινουμένων, στρεφομένων, σχιζομένων, τριζόντων σπασμωδικῶς. Οἱ στωικώτεροι τῶν συναδέλφων μου διακόψαντες τὰς ἐπὶ μικρὸν ἐπὶ τοῦ νεήλιδος παρατηρήσεις των, ἀφωσιώθησαν ἐκ νέου εἰς τὴν μελέτην των, ὡς νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε δι' αὐτούς, ἐνῶ οἱ φιλοπεριεργότεροι, ἔκλινον τὰς κεφαλὰς ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, καὶ παρατηροῦντες δῆθεν ἐπὶ τῶν βιβλίων των ἐξηκολούθουν ἐπὶ πολὺ ἐκφέροντες γνώμας καὶ προσπαθοῦντες νὰ σχηματίσωσιν ἐκ τῶν προτέρων μίαν γνώμην περὶ τοῦ ἐπιμελητοῦ μας; ψιθυρίζοντες ὅλοι μαζί τὰς μεγαλητέρας ἀνοησίας, καὶ μεταπηδῶντες ἀπὸ ἐρωτήσεως εἰς ἐρώτησιν. Ἄλλοι δέ, οἱ σοβαρότεροι, οἱ ψηλοπερήφανοι, ὅπου δὲν κατεδέχοντο νὰ συνομιλοῦν μὲ ὅποιον δῆποτε ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, ἂν δὲν ἦτο ἀπὸ οἰκογένεια, καὶ τοὺς ὁποίους διακρίνομεν μεταξύ μας δι' ἐνὸς ἐπιθέτου φαντασμένοι, ἠρκέσθησαν μόνον ἀποστρέφοντες τὴν κεφαλὴν νὰ προσθέσωσι :

— Θάνε φτωχός !

Αὐτὴ ἡ φράσις, ὅσον χαμηλοφώνως καὶ ἂν ἐψιθυρίσθη, μ' ἔκαμε ν' ἀναπηδήσω τῆς θέσεώς μου, ὡσάν νὰ ἤσθάνθην φαρμακερὸν ἰὸν ἐχίδνης διαπερῶντα τὰ μέλη μου. Ἦμουν ἱκανὸς ἐκείνην τὴν στιγμήν νὰ πιάσω δυὸ-τρεῖς ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ξυλοκαμωμένους, ἀπὸ ἐκείνους, ὅπου μοῦ ἔκαναν παντοῦ καὶ πάντα τὸν μέγαν, τὸν πλούσιον, καὶ νὰ τοὺς δεῖξω ἐγὼ πὸς ἀπίδια χωραεὶ ὁ σάκκος τους. Ἄλλὰ κατ' εὐχὴν μὲ καθυσύχασεν ἀμέσως ἓνας παρακαθήμενος συμμαθητῆς μου διὰ τῆς μαγικῆς φράσεώς του :

— Πρόσεξε νὰ μὴ σὲ πάρῃ μὲ κακὸ μάτι !

Ἄ! νὰ μὲ πάρῃ μὲ κακὸ μάτι ἓνας ἄνθρωπος, ἓνας ἐπιμελητῆς, ποῦ πρώτη φορὰ ἤρχετο εἰς τὸ κατάστημα, αὐτὸ ἦτο ὡσάν νὰ ἐξησφάλιζα ὀλόκληρον σειρὰν τιμωριῶν, καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος. Ὅχι! Αὐτὸ τὸ κακὸ μάτι δὲν τὸ ἤθελα, καὶ μὲ θυσίαν ἀκόμη... νὰ μοῦ διαφύγῃ ἡ περίστασις τοῦ νὰ ἐκφράσω τὰ αἰσθήματά μου διὰ τινῶν γρονθοκοπημάτων. Καὶ ἔκλινα ὀργίλῃ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀνοίξας κρύφα ἓνα τόμον ποιημάτων τοῦ Σολωμοῦ, τὸ μόνον βιβλίον τοῦ ὁποίου ἔκοψα τὰς σελίδας ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ ἐκείνῳ, καὶ ἀπὸ τὸ ὅποιον ἂν δὲν ὠφελήθην τίποτε ἄλλο, ἐπλήρωσα τοῦλάχιστον τὸν στόμαχόν μου μὲ συχνὰς νηστείας, καὶ τοὺς καταλόγους τῶν καθηγητῶν μου μὲ πολλὰ μηδενικά. Ὑστερα ἀπὸ ὀλοκλήρους ὄρας φρικτῆς ἀγωνίας, ὁ μπάριμπα Νασάκιας — τύπος καὶ ὑπογραμμὸς ἐπιστάτου ἐκπαιδευτηρίου, τοῦ ὁποίου τὴν φυσιολογίαν θὰ ἐζήλευε καὶ ὁ δεξιώτερος γελοιογράφος — ἐσήμανε τὸν κώδωνα τοῦ δείπνου, τὴν ἀπήχησιν τοῦ ὁποίου ὑπεδέχθη θριαμβευτικῶς, ὀρμητικὸς χεῖμαρρος ἀναφωνήσεων, ὑποκρυπτομένων τὴν ὄραν εἰς τὰ ἀνυπόμονα στήθημας

Τὸ δείπνον ὑπῆρξεν ὡς πάντοτε μονότονον, ἀνιαρόν, δείπνον μαθητῶν ὑπὸ τὸ αὐστηρὸν βλέμμα τοῦ διευθυντοῦ,

τοῦ συννεφιασμένου, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ λεξικοῦ μας, ὅστις συνέτρωγε πάντοτε σχεδὸν μαζί μας μετὰ τῆς συζύγου του καὶ τοῦ ὑποδιευθυντοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅστις εἶχεν ἐφελκύση τὴν συμπάθειαν ἐκ μέρους μας, ὅσην ἀντιπάθειαν ὁ ἀδελφός του. Πόσα παράπονα, πόσας ἐριδας, πόσους διαπληκτισμοὺς — βλέπατε ὅτι καὶ τὸ ξύλο λαμβάνει ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν καθόλου μόρφωσιν τοῦ μαθητοῦ — κατηύναζε πάντοτε μὲ τὴν μειλίχιον φωνὴν του ὁ γλυκοαἷματος, κατὰ τὰ στόματα τῶν μαθητῶν. Ὁ ἐπιμελητῆς μας, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ δείπνου, δὲν ἐσήκωσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν μπριζόλαν του, τὴν ὁποίαν μόλις εἶχεν ἐγγίξῃ. Ἐσκέπτετο, ἐσκέπτετο πάντοτε ἐν μέσῳ τοῦ ἤχηροῦ θορύβου τῶν πλαταγούντων στομάτων. Ἐγὼ ἐκαθήμην πλησίον του καὶ μετέφερον ἀδιακόπως τὸ βλέμμα ἀπὸ τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸ πινάκιόν μου, τοῦ ὁποίου τὸ περιεχόμενον δὲν ἤργησα νὰ καταβροχθίσω. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ δείπνου μόλις ἀντηλλάξαμεν ὀλίγα βλέμματα καὶ ὀλιγωτέρας λέξεις. Οἱ φαντασμένοι, τοὺς ὁποίους εἶχα τὴν ἀτυχίαν νὰ τοὺς ἔχω πλησίον μου, ἤρχισαν τὴν συνήθη μεμψιμοιρίαν των ἀπὸ τῶν φαγητῶν, μέχρι τῶν εὐτελῶν σκευῶν τῆς τραπέζης, καὶ συγκρίνοντες τὴν πτωχείαν των μὲ τὴν ὀλβιότητα τῆς ἰδικῆς των τραπέζης, εὕρισκον εὐκαιρίαν νὰ ἐπιδείξωσιν ἐπὶ πολὺ τὴν ματαιοδοξίαν των.

— Γιὰ 'δὲς κατάστασι! ἐπανελάμβανε συχνάκις ἓνας ἐκ τοῦ ὀμίλου των μὲ στυγρὸν πρόσωπον ἐρρυτιδωμένου ἀπίου, νὰ τρώγῃ κανεὶς μ' αὐτὸ τὸ παληοπεροῦνι. Αὐριο γράφω τῆς μαμας νὰ μοῦ στείλῃ ἀπ' τὰ δικά μας.

— Ἐγὼ δὲν ἤμπορῶ νὰ φαντασθῶ, προσέθηκεν ἄλλος, ἐνῶ ἐπεδείκνυεν ἀγερῶχος τὴν χονδρὰν χρυσὴν ἄλυσιν τοῦ ὠρολογίου του καὶ ἔρριπτε περιφρονητικὰ βλέμματα πρὸς τὸ μέρος τοῦ μελαγχολικοῦ ἐπιμελητοῦ, ὅτι ἤμπορεῖ ν' ἀνεκανεὶς φτωχός!...

Εἰς τὴν λέξιν ἐκείνην, τὴν τονισθεῖσαν μὲ τὴν ὀησιν, μὲ τὸσον κόμπον, ὁ ἐπιμελητῆς μας ἐγύρισε τὰ μάτια του, καὶ μ' ἐκύτταξε πονετικά, πονετικά, ἀφήσας βαθὺν στεναγμόν.

Πόσα μοῦ ἐφανέρωσε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο καὶ πόσα μοι προσέθεσεν ὁ στεναγμός του! Δὲν ἐκρατήθην. Ἐνοήσωσα τὴν καρδιά μου νὰ κτυπᾷ φλογερὰ εἰς τὰ στήθη μου καὶ τὸ αἷμά μου νὰ σφύζῃ δυνατὰ εἰς τοὺς κροτάφους μου. Ἐνας φοβερὸς μπάτσος ἐπὶ τῆς παρεΐας τοῦ λαλοῦντος διέκοψε τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἐστιατορίου. Ὁ διευθυντῆς ἀντινάθη τῆς θέσεώς του, ὡσάν νὰ ἐπάτησεν ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων. Ἐπελήθη ταχέως, ἐν μέσῳ τῶν διαμαρτυρήσεων καὶ τῶν κλαυθμηρισμῶν τοῦ κολαφισθέντος, προχείρου ἀνακρίσεως, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα μοὶ ἐστοίχισε μίαν γραφικὴν τιμωρίαν πεντακοσίων στίχων ἐκ τῆς ἰταλικῆς Χριστομαθείας μου, μέχρι τῆς δωδεκάτης, ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ μελετητηρίου, ἐπὶ τῶν ἀπαισιῶν τραπεζῶν του. Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη μὲ πόσῃ ἀθυμίαν ἔτριζεν ἡ πένα μου ἐπάνω εἰς τὸ τετράδιόν μου. ἐνῶ ὁ ὕπνος ἐπεκάθητο ἀκράτητος εἰς τὰ παιδικὰ μου βλέφαρα. Καὶ μὲ πόσον προσέτι τρόμον ἤκουα νὰ τρίζουν ἐκ τοῦ ἀνέμου τὰ παλαιὰ παράθυρα τοῦ ἀγγλικοῦ ἐκείνου κτιρίου, οἰκοδομηθέντος πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐπὶ τῆς κυριαρχίας ἀκόμη τῶν Ἄγγλων ἐπὶ τῆς νήσου, τοῦ ὁποίου οἱ ὕγροι καὶ εὐρωτιῶντες τοῖχοι παρουσιαζόντο ἐν τῇ παιδικῇ μου φαντασίᾳ, ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς τῆς λυχναίας, ὡς ἀπαισία φαντάσματα.

Ἐκ τοῦ παρακειμένου θαλάμου τοῦ μπάριμπα Νασάκιας, ζωηρὸς θόρυβος ἐφθανε μέχρι τῶν ὠτων μου. Ὁ θυρωρὸς τοῦ Καταστήματος εἶχεν ἔλθῃ νὰ συντροφεύσῃ τὰς ὄρας τοῦ ἐπιστάτου, ὅστις εἶχε ταχθῆ πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς τιμωρίας μου. Εὐρον εὐκαιρίαν οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι νὰ συνεχίσωσι μίαν πρέφην, πρὸ ἡμερῶν διακοπεῖσαν, καὶ νὰ συγκρούσωσιν ὀλίγα ποτήρια ἀγγλικοῦ ρωμίου, ἐκ τοῦ εἰ-

δικού διὰ τὰ τοιαῦτα δουλαπίου τοῦ μπάρμπα Νασάκια, τοῦ ὁποίου ἡ ἔρρινος φωνὴ ἐπανελάμβανε συχνάκις ἐν τῇ ἡμερίᾳ τῆς νυκτός :

— Κοῦπες, τὰ λέω ! κοῦπες τὰ λέω !

Ἐξαφνα, ἐν μέσῳ τῆς εὐφροσύνου ἐκείνης συναναστροφῆς, ἠκούσθησαν συρόμεναι ρυθμικῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δύο γυναικεῖται ἐμβάδες, καὶ μετ' ὀλίγον μία ὀξεῖα, διαπεραστικὴ, νευρικὴ καλησπέρα ! διετάρραξε τὴν μονότονον σιγὴν.

— Καλῶς τὸ αἰτέρι μου ! ἀνεφώνησε ζωηρῶς ἡ ἔρρινος φωνὴ τοῦ μπάρμπα Νασάκια. Ἐνα ποτηράκι ἀκόμα . . . Κοῦπες τὰ λέω . . . ἐνῆλ μπάζες ! ἐνῆλ μπάζες ! . . . τέσσερες ἐνῆλ . . . τριάντα, τριάντα ἔξ καπίκια !

Ἄλλὰ τὸ αἰτέρι τοῦ μπάρμπα Νασάκια κἄτι ἄλλο παρὰ τὸ ρῶμι ἐσκέπτετο ἐκείνην τὴν στιγμήν, τοῦλάχιστον. Ἡ θεῖα Νασάκαινα ἦτο τὸ λαλίστατον, τὸ φιλοπεριεργότατον ζῶν τοῦ Καταστήματος. Δὲν ἐγένετο τίποτε, δὲν ἐλέγετο τίποτε, χωρὶς νὰ μὴ πέση εἰς τὰ ἀκουστικά της ὄργανα καὶ νὰ μὴ διέλθῃ ἀπὸ τὴν φοβερὰν τῆς γλῶσσαν. Ἐκείνην τὴν νύκτα, ἀπὸ τὸ βιαστικὸν τῆς βᾶδισμα ἀκόμα, ἐφαίνετο ὅτι ἐφλέγετο νὰ ὀμιλήσῃ. Μὲ τὴν καλησπέρα τῆς συγχρόνως ἤρχισε :

— Μεγάλο σχῶριο ἐκάμανε ! Μοῦ τὰ ἱστορήσε μετὰ τὸ μικρὸ του στόμα ὁ Μοσχονίκος — ὁ Μοσχονίκος, ὁ υἱὸς τοῦ διευθυντοῦ· μία γυναικεῖα μορφὴ μέσα σ' ἀνδρικὰ ἐνδύματα — τὴν ὄρα ποῦ τὸν ἔβανα 'ς τὸ κρεβατάκι του. Τάμαθες, θεῖα Νασάκαινα ; — Ποῦ νὰ τὰ μάθω, μάτιμα μου. — Ἐπήραμε νέο ἐπιμελητὴ 'ς τὸ κατάστημα. Ἀλήθεια 'νε φτωχὸς μὰ . . . τὸ κακόμοιρο παιδί ! σὲ μιὰ ὄρα σοῦ χάνει τὸ βιός του οὔλο, καὶ τὸν πατέρα του ἀντάμα, ἀπὸ 'να κόλπο, καὶ σοῦ μένει ντουγκουνε γυμνὸ 'ς τὰ καντούνια τῆς Πόλης. Ἐνας κουμπᾶρος του καρaboκύρης ποῦ συχαρμενίζει 'ς τὸ νησί μας τὸν ἔξέβγαλε ἐδώθε. Ἀρχοντόπουλο, παιδί μετὰ μιλλιούνια, τζόγια μου, καὶ νὰ σοῦ γίνῃ ἐπιμελητὴς σ' ἕνα Κατάστημα. Ἄχ ! μωρὲ ντουινιά ! μετὰ τὰ γυρίσματά σου . . .

Κ' ἐδῶ τὸ αἰτέρι τοῦ μπάρμπα Νασάκια μετῆλλαξε τὴν νευρικὴν φωνὴν του ἐπὶ τὸ συγκινητικώτερον :

— Τέτοιες βρειοσυφορὲς μοῦ θυμίζου καὶ τὴ 'δική μου καλοσύνη. Κοπέλλα τοῦ σιὸρ Κορδομπάτση νὰ καταντήσῃ κ' αὐτὴ 'ς τὸ φρουκάλι. Ἄχ ! μωρὲ ντουινιά μετὰ τὰ γυρίσματά σου ! . . .

Ἄλλὰ τὴν διέκοψεν ἀποτόμως ἕνα σφοδρὸν γρονθοκόπημα καταφερθὲν ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπὸ τῆς ἐθισμένης εἰς τοῦτο χεῖρὸς τοῦ μπάρμπα Νασάκια, συνοδευόμενον ὑπὸ τῆς ἔρρινου φωνῆς του :

— Κοῦπες, τὰ λέω ! . . . Σωπαίνεις, γυναῖκα, τόρα . . . Τί τὰ λέω ; τί τὰ λέω ; . . . Κοῦπες ! κοῦπες ! τὰ λέω.

Δὲν ἤθελα ν' ἀκούσω περισσότερα. Οἱ λόγοι ἐκείνοι μοῦ ἐπέρασαν τὴ καρδιά μου σὰν μαχαίρι. Μοῦ ἐξηγοῦσαν καλλίτερα ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην διασάφησιν τὸ πικρὸ βλέμμα καὶ τὸν στεναγμὸν τοῦ ἐπιμελητοῦ μου. Καὶ ὕστερα νὰ σοῦ λένε δὲν ἠμποροῦν νὰ φαντασθοῦν ὅτι ἠμπορεῖ ν' ἄνε κανεὶς φτωχός. Ἄχ ! καὶ νᾶχα 'μπροστά μου ἕνα ἀπὸ τοὺς φαντασμένους ἐκείνους ἐκείνη τὴ στιγμή ! Ὅλο τὸ φαρμάκι μου 'ς τὴ ράχη τους θὰ τὸ ἔχυνα.

Μετ' οὐ πολὺ τὸ ὠρολόγιον τοῦ καταστήματος ἐσήμαινε βραδέως δώδεκα ξηρὸς κτύπους, τοὺς ὁποίους ἐπανελάβε πενθίμως ἡ ἡχώ τῆς αἰθούσης τοῦ ἐπιμελητηρίου.

Ὁ ἐπιστάτης παρέλαβε τὸ τετράδιόν μου, καὶ μ' ὠδήγησεν εἰς τὸν θάλαμον τοῦ ὕπνου. Ἄκρα ἡσυχία ἐβάσι-

λευεν ἐντὸς αὐτοῦ, διακοπτομένη ἐρρυθμῶς ὑπὸ τῶν ρογχασμῶν τῶν κοιμωμένων συμμαθητῶν μου. Ἐβάδισα διὰ μέσου τῶν παρατεταμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς αἰθούσης κλινῶν, καὶ ἔφθασα εἰς τὴν ἰδικήν μου. Ἐξεδύθην κ' ἔπεσα. Κάτω, εἰς τὸ βάθος τοῦ θαλάμου, ἀμυδρὸν φῶς ἐφώτιζε τὸ ὑάλινον διάφραγμα τοῦ ἐπιμελητοῦ, ὀπισθεν τοῦ ὁποίου διέκρινα κινουμένην μίαν ἰσχυρὴν σκιάν. Φαίνεται δὲν θὰ εἶχε κοιμηθῆ ἀκόμη· διότι συχνὸς ξηρὸς βῆξ ἠκούετο ἀπ' ἐκεῖ κάτω. Ὅποιαν ὀδύνην νὰ ὑπέκρυπτεν ὁ ξηρὸς ἐκεῖνος βῆξ !

Ὁ ὕπνος μετέλαβε τέλος, ἐνῶ ὁ νοῦς μου ἀνελογίζετο τὰ διαπεραστικά, τὰ νευρικὰ λόγια τῆς θεῖας Νασάκαινας: Ἀρχοντόπουλο, παιδί μετὰ μιλλιούνια, τζόγια μου, καὶ νὰ σοῦ γίνῃ ἕνας ἐπιμελητὴς σ' ἕνα Κατάστημα ! . . .

[Ἐπετα τὸ τέλος].

ΥΓΙΕΙΝΗ

Τὸ κρέας περιέχει καὶ τοῦτο πλαστικὰς οὐσίας (τὰς ἰνας) καὶ θερμογόνους ἢ ἀναπνευστικὰς (τὸ λίπος).

Τὰ εἰς τὸ κρέας περιεχόμενα στοιχεῖα εἶναι τὰ ἑξῆς : α) ἡ ἰνικὴ, ἣτις ἀποτελεῖ κυρίως τὰς σάρκας· β) τὸ λεύκωμα· γ) ἡ πηκτικὴ, ἣτις εὐρίσκεται ἐν μεγάλῃ ποσότητι εἰς τοὺς χόνδρους, τοὺς τένοντας κτλ. δ) τὸ λίπος καὶ ε) τὸ γαλακτικὸν ὄξύ. Τὸ κρέας περιέχει ἐπίσης ἄλατα καὶ ὕδωρ.

Υπάρχουσι δύο εἶδη κρεάτων, τὸ τῶν ἐρυθρῶν καὶ τὸ τῶν λευκῶν. Παρατηρητέον ὅμως ὅτι τὰ ζῶα, αἵτινα ἔχουσι τὰς σάρκας ἐρυθράς, ὅταν εἶναι μεγάλα, δύνανται, τούναντιον, νὰ ἔχωσιν αὐτὰς λίαν ὠχράς, ὅταν εἶναι μικρότερα τὴν ἡλικίαν· παράδειγμα ἔστω ὁ βοῦς καὶ ὁ μὸσχος.

Ὁ ἄμνός, ὁ βοῦς, ὁ μὸσχος καὶ ὁ χοῖρος εἰσὶ τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει πρὸς τροφήν ζῶα. Ἐκ τούτων τὰ τρία πρῶτα εἶναι εὐπεπτότερα τοῦ χοίρου, τοῦ ὁπίου ἡ σὰρξ δυσκολώτερον προσβάλλεται ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ.

Τὰ λευκὰ κρέατα εἶναι τὰ τῶν πτηνῶν (οἷς κατατακτέα καὶ τὰ διάφορα θηράματα) καὶ τῶν ἰχθύων. Τῶν πτηνῶν ἡ σὰρξ εἶνε θρεπτικὴ καὶ εὐπεπτος· τούναντιον, τῶν ἰχθύων εἶναι μαλθακὴ, ἀφθονοῦσα ὕδατος καὶ ὀλιγίστην περιέχουσα λιπαρὰν οὐσίαν. Διὰ τοῦτο ἡ ἀποκλειστικὴ δι' ἰχθύων διατροφή συνεπάγεται καταβολὴν τῶν δυνάμεων.

D'

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Κυρίαν Ἄνναν Ὀριγῶνη καὶ κκ. Πάτροκλον Παλαμηδᾶν, Κων Ροῦσον, Σάββαν Γεωρ. Κουρούκλην, Ἀρίσταρχον Μαυρογέννην, Ἰωάν. Φιάμπωλιν, Ἀγγελον Νέγκαν, Νικόλαον Σπυροπούλου, Ἀντώνιον Δημητριάδην, καὶ Στέφανον Κουκουλᾶν. Συνδρομαὶ ὁμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Νέγκαν. Ἐλήφθη ἀντίτιμον 261 φύλλων «Ἀπομνημονευμάτων». — κ. Ἐμ. Καισάριον. Ἐλήφθη ταχυδρ. ἐπιταγὴ Θὰ φροντίσωμεν. — κ. Γ. Π. Χαλιζόπουλον. Ἐλήφθη ἀντίτιμον φύλλων «Ἐκλεκτῶν». Ἀπεστάλησαν. — κ. Λάζαρον Ἀντωνιάδην. Ἐλήφθη ἀντίτιμον συνδρομῆς σας καὶ φύλλων «Ἐκλεκτῶν». Ἀπεστάλησαν, ἐκτός δύο ἐξαντληθέντων. — κ. Π. Ἀναγνωστόπουλον. Τηλεγράφημά σας ἐλήφθη. «Ἐκλεκτὰ» ἀπεστάλησαν. — κκ. Ἰ. Γεωργίου καὶ Ἰω. Κοσμᾶ. Φύλλα «Ἀπομνημονευμάτων» ἀπεστάλησαν. — κ. Σπ. Παγώνην. Ἐλήφθη ταχ. ἐπιταγὴ. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Π. Τσολάκον. Ἐλήφθη ἀντίτιμον συνδρομῆς σας «Ἐκλεκτῶν» καὶ τόμου «Ἀπομνημονευμάτων». Ἐνεγράφησαν ἀμφοτέροι. Φύλλα καὶ ἀποδείξεις ἀπεστάλησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Χρ. Παπαδημητρίου. Ἐλήφθησαν δρ. 39. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐγράψαμεν — κ. Ν. Βοζιανόπουλον. Ἐλήφθησαν παρὰ τῶν κκ. Χαρσιάδου φρ. χρ. 80. Βιβλία ἀπεστάλησαν. Ἐγράψαμεν. — κ. Πάνον Ε. Κοντογύρην, ἐλήφθη ταχ. ἐπιταγὴ, ἀντίτιμον φύλλων «Ἐκλεκτῶν» καὶ «Ἀπομνημονευμάτων».

ΠΡΟΣΕΧΩΣ : Τ Ο Χ Ρ Η Μ Α ΤΟΥ ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ
ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΣΙΓΓΑΛΑ